

STRATEGIA DE DEZVOLTARE SPAȚIALĂ A COMUNEI JUCU

REACTUALIZARE PLAN URBANISTIC GENERAL

COMUNA

JUCU, JUD. CLUJ

**Proiect nr :42/2017
Data: 2020**

RAUM R 15400720
birou de arhitectură și urbanism
RO 400633 Cluj-Napoca
Str. Octavian Goga nr. 47
Tel: +40 723 62 11 72
email: raumoffice@gmail.com

LISTA SEMNĂTURILOR

PROIECTANT:

S.C. RAUM S.R.L.

COORDONATOR:

arh. **Horațiu Răcășan**

ȘEF PROIECT:

arh. **Horațiu Răcășan**

PROIECTANȚI :

arh. Crina Petca

arh. Teodora Pop

Cuprins

1. Strategia de dezvoltare spațială și Planul Urbanistic General – Necesitate și corelare.....	4
1.1. Dezvoltarea spațială durabilă.....	4
1.2. Strategiile locale de dezvoltare durabilă.....	5
2. Contextul general al dezvoltării – Situația existentă.....	5
2.1. Identificarea factorilor dezvoltatori.....	7
2.1.1. Dezvoltare spațială.....	7
2.1.2. Cadrul natural.....	7
2.1.3. Cadrul construit.....	10
2.1.4. Populația.....	10
2.1.5. Educație, sănătate și asistență socială.....	12
2.1.6. Mediul economic.....	13
2.1.7. Infrastructura - rețelele edilitare.....	17
2.1.8. Infrastructura – căi de comunicație.....	18
2.2. Diagnostic – Identificarea problemelor locale.....	19
3. Viziune și obiective strategice de dezvoltare.....	20
3.1. Conceptul strategic de dezvoltare bazat pe identitatea comunității locale.....	20
3.2. Direcții de dezvoltare – Corelare strategie locală cu Strategia de Dezvoltare a României 2035, cadrul național strategic rural 2020 – 2030, Programul Național de Dezvoltare Rurală și Strategia Europeană 2020.....	20
3.3. Formularea obiectivelor strategice.....	24
4. Planul de acțiuni.....	27
4.1. Matricea obiective / programe / proiecte.....	27
4.2. Oportunități de finanțare.....	29
5. Coordonare, monitorizare, implementare, evaluare rezultate.....	29

Strategia de dezvoltare locală a comunei Jucu

1. Strategia de dezvoltare spațială și Planul Urbanistic General – Necesitate și corelare

Planificarea strategică locală este un instrument utilizat în procesul de dezvoltare regională și locală. **Dezvoltarea locală** poate fi definită ca procesul susținut și durabil al modificărilor intenționate și prudente sociale, economice, culturale și de mediu, care a fost proiectat să îmbunătățească nivelul de trai al populației locale. Aceasta are la bază analiza socio-economică a localității la ora actuală, identificarea necesităților acesteia, stabilirea direcțiilor și a viziunii de dezvoltare, din care vor rezulta proiectele de viitor necesare pentru remedierea problemelor actuale și implementarea viziunii de dezvoltare pe termen mediu și lung. O strategie eficientă are următoarele caracteristici: furnizează o imagine asupra viitorului, creativitate, flexibilitate, activitate, orientare spre acțiune, schimbare și câștig durabil.

Strategia de dezvoltare spațială a comunei Jucu este construită pe concluziile analizelor socio-economice și SWOT, precum și pe resursele și vocațiile localității. Strategia, prin structură și conținut, urmărește dezvoltarea economică și echilibrată, concomitent cu dezvoltarea capacității acesteia de a se adapta și a putea răspunde schimbărilor economice cheie. Aceasta se adresează unei game largi de probleme economice, sociale și de mediu ale comunității, care sunt relevante pentru definirea obiectivelor necesare obținerii dezvoltării durabile și creșterii coeziunii economice și sociale.

Strategia de dezvoltare locală este atât un proces de planificare, cât și un produs care promovează parteneriatul în rândul diferiților actori de pe plan local (administrația publică locală, comunitatea locală, sectorul privat și reprezentanții societății civile) cu scopul de a analiza împreună problemele legate de dezvoltare, de imaginea creată pentru viitor / previziuni de viitor, de mobilizarea resurselor, de elaborarea strategiilor de dezvoltare a proiectelor, precum și de implementarea, monitorizarea și evaluarea acestora.

Strategia de dezvoltare locală constituie baza dezvoltării planurilor de acțiune pentru administrația publică locală și organizațiile partenere în vederea prezentării de proiecte în cadrul programelor de finanțare naționale și europene care sprijină dezvoltarea locală.

Strategia furnizează o abordare echilibrată și integrată privind dezvoltarea localității cu accent pe:

- facilitarea creșterii economice
- îmbunătățirea infrastructurii de bază
- protejarea și îmbunătățirea condițiilor de mediu
- îmbunătățirea serviciilor (medicale, sociale, culturale) și accesului la acestea

1.1. Dezvoltarea spațială durabilă

„Dezvoltarea durabilă răspunde necesităților generațiilor actuale fără a compromite abilitatea generațiilor viitoare de a răspunde propriilor lor necesități” (Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare).

Dezvoltarea durabilă a comunităților are ca obiective majore protejarea mediului, eradicarea sărăciei, îmbunătățirea calității vieții, dezvoltarea și menținerea unei economii locale viabile și eficiente.

O comunitate durabilă apreciază și promovează ecosisteme sănătoase, utilizează eficient resursele, dezvoltă și asigură o economie locală viabilă. Comunitatea durabilă are o viziune asupra dezvoltării susținută și promovată de toate sectoarele comunității, asociațiile civice, autoritățile locale, organizațiile religioase, tinerii, etc.

Institutul pentru Comunități Durabile a identificat următoarele componente ale unei comunități durabile (vezi ”A Guide to implementing Local Environmental Action Programs”, Regional Environmental Centre for Central and Eastern Europe, 2000):

- Integritate Ecologică
- Securitate Economică
- Responsabilitate și înputernicire
- Bunăstare socială

Strategiile de dezvoltare durabilă evidențiază interdependența între local și global, accentuând necesitatea cooperării în cadrul și între sectoarele economic, social și de mediu și urmărește distribuirea corectă a costurilor și beneficiilor dezvoltării. Aceasta reprezintă un ansamblu de procese ce implică toate persoanele sau grupurile de persoane din interiorul sau exteriorul comunității interesate (stakeholders), prin care se stabilește o strategie cu obiective clare de atins într-o anumită perioadă determinată, precum și măsurile ce trebuie întreprinse pentru a le atinge.

Planificarea poate fi de tip:

1. expert (realizată de un grup de experți în domeniul planificării strategice a dezvoltării, utilizată în general atunci când strategia este cerută din exterior),
2. consultativ
3. participativ (cu participarea tuturor factorilor interesați ai comunității, demers care cere timp dar care este și cel mai recomandat pentru a avea susținerea întregii comunități și pentru o viziune cât mai realistă a viitorului acceptat de toți).

1.2. Strategii locale de dezvoltare durabilă

Strategiile locale de dezvoltare durabilă au următoarele caracteristici:

- Constituie un ansamblu de **proces participative**, care implică analiza și dezbateră problemelor comunității, planificarea și consolidarea capacităților având ca obiectiv progresele comunității;
- Este un proces pe termen lung, care reprezintă viziunea viitorului comunității, transpusă în obiective strategice și planuri de acțiune concrete.
- Presupune un angajament politic puternic.

2. Contextul general al dezvoltării – Situația existentă

Planurile strategice de dezvoltare teritorială reglementează planificarea strategică a localităților și a unităților teritoriale mai mari (microregiune, județ, regiune, țară, Uniunea Europeană), stabilesc obiectivele globale și specifice pe termen lung ale regiunii, principiile și directivele necesare elaborării programelor de dezvoltare, respectiv asigură informațiile necesare pentru actorii dezvoltării sectoriale și regionale.

România, prin aderarea la Uniunea Europeană, a aderat la obiectivele comunitare și, în consecință, este necesar ca localitățile din România să urmeze strategiile planificate pe palierele superioare.

Unul dintre obiectivele de bază ale Uniunii este reducerea decalajelor existente între regiunile din Uniunea Europeană prin consolidarea coeziunii economice, sociale și regionale, asigurate până în 2006 prin politica regională, iar după 2007 prin politica de coeziune. În iunie 2010 Consiliul European a aprobat Strategia Europa 2020, strategia Uniunii Europene pentru perioada 2014-2020 pentru combaterea efectelor crizei economice, regenerarea vieții economice și pentru a asigura o coeziune economică, socială și teritorială. Strategia detaliază prioritățile și obiectivele principale ale Uniunii Europene pentru anul 2020 în ceea ce privește cercetarea și inovarea, schimbările climatice și energia, ocuparea forței de muncă, educația și reducerea sărăciei, care trebuie transpuse în obiective naționale. Prioritățile Strategiei Europa 2020 sunt: creștere inteligentă, creștere durabilă și creștere favorabilă incluziunii.¹

Sursele de finanțare posibile pentru realizarea obiectivelor Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă, conform Planului Național de Dezvoltare, Programelor Operaționale și planurilor de acțiune specifice aprobate sunt:

- Contribuția UE prin instrumentele structurale (Fondul European pentru Dezvoltare Regională, Fondul Social European, Fondul de Coeziune) pentru obiectivul „Convergență” și obiectivul „Cooperare teritorială Europeană” și cofinanțarea națională publică (buget de stat, bugete locale, credite externe, alte surse publice) și privată aferentă.
- Fondurile de tip structural ale UE (Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, Fondul European de Pescuit) și cofinanțarea națională aferentă din surse publice și private.
- Fonduri alocate de la bugetul de stat și bugetele locale destinate programelor de investiții pentru dezvoltare, având obiective similare celor cofinanțate din fondurile comunitare sus-menționate.
- Credite externe pentru investiții din partea instituțiilor financiare internaționale (Banca Europeană de Investiții – BEI, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare – BERD, Banca Mondială etc.) precum și din alte surse (fonduri suverane, fonduri private cu profil investițional etc.) pentru susținerea unor proiecte naționale congruente cu obiectivele Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă și a Strategiei UE în materie.
- Alte instrumente financiare (încurajarea, în continuare, a investițiilor stricte directe, utilizarea mai

¹ Comunicarea a Comisiei. Europa 2020. O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii. Comunicarea a Comisiei, Bruxelles, 2010.

activă a pieței de capital, în speță prin lansarea de oferte publice inițiale (IPO), lărgirea bazei de creditare bancară prin stimularea economisirii interne, dezvoltarea instrumentelor de plasament pe termen lung, concesionarea unor proiecte de infrastructură și utilități publice, promovarea parteneriatelor public-privat etc.).

- La nivel central și local există proiecte investiționale, pentru îmbunătățirea condițiilor economice, sociale, culturale. Ordonatorii de credite sunt în căutarea surselor de finanțare necesare dezvoltării locale, necesare creșterii competitivității.

Aceste surse de finanțare pot proveni din:

- Fonduri europene
- Finanțare prin programe guvernamentale
- Bugetul statului
- Bugetul județean
- Bugete locale
- Parteneriate publice-privat
- Emisiuni de obligațiuni județene și municipale
- Credite bancare
- Sponsorizări
- Finanțare creativă

Pentru transpunerea în aplicare a politicii și strategiei comunitare de dezvoltare un rol important îl au fondurile nerambursabile alocate pentru perioada 2014-2020. Instrumentele financiare ale Uniunii Europene pentru perioada 2014-2020 sunt:

- Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDER),
- Fondul de Coeziune (FC), Fondul Social European (FSE), Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR)
- Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime (FEPAM) (denumite și „fonduri CSC”).

Politica regională a României este reflectată în Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României, Orizont 2013-2020-2030. Obiectivele naționale 2020 sunt următoarele:

- Asigurarea funcționării eficiente și în condiții de siguranță sistemului energetic național, atingerea nivelului mediu actual al UE în privința intensității și eficienței energetice; îndeplinirea obligațiilor asumate de România în cadrul pachetului legislativ „Schimbări climatice și energie din surse regenerabile” și la nivel internațional în urma adoptării unui nou acord global în domeniu; promovarea și aplicarea unor măsuri de adaptare la efectele schimbărilor climatice și respectarea principiilor dezvoltării durabile.
- Atingerea nivelului mediu actual al UE în privința eficienței economice, sociale și de mediu a transporturilor și realizarea unor progrese substanțiale în dezvoltarea infrastructurii de transport.
- Decuplarea creșterii economice de degradarea mediului prin inversarea raportului dintre consumul de resurse și crearea de valoare adăugată și apropierea de indicii medii de performanță ai UE privind sustenabilitatea consumului și producției.
- Atingerea nivelului mediu actual al țărilor UE la parametrii principali privind gestionarea responsabilă a resurselor naturale.
- Atingerea unor parametri apropiați de nivelul mediu actual al stării de sănătate a populației și al calității serviciilor medicale din celelalte state membre ale UE; integrarea aspectelor de sănătate și demografice în toate politicile publice ale României.
- Promovarea consecvent, în noul cadru legislativ și instituțional, a normelor și standardelor UE cu privire la incluziunea socială, egalitatea de șanse și sprijinirea activă a grupurilor defavorizate; punerea în aplicare, pe etape, a Strategiei Naționale pe termen lung privind populația și fenomenele migratorii.
- Conturarea domeniilor specifice de aplicare a expertizei și resurselor disponibile în România în slujba asistenței pentru dezvoltare, și alocarea în acest scop a circa 0,50% din venitul național brut.
- Atingerea nivelului mediu de performanță al UE în domeniul educației și formării profesionale, cu excepția serviciilor în mediul rural și pentru grupurile dezavantajate, unde țintele sunt cele ale UE pentru 2010.
- Încadrarea cercetării românești în fluxul principal al evoluțiilor științifice și tehnologice din UE; generalizarea activităților inovative; apariția unor centre de excelență cu impact internațional.
- Consolidarea structurilor din domeniul agro-alimentar și silvic concomitent cu dezvoltarea economică și socială a zonelor rurale pentru reducerea în continuare a decalajelor și atingerea nivelului mediu actual de performanță al țărilor membre ale UE; afirmarea României ca element de stabilitate a securității alimentare în Europa de Sud-Est.
- Constituirea la nivel regional, conform strategiilor de dezvoltare spațială, a sistemului policentric de arii funcționale urbane (aglomerări urbane) și de coridoare de urbanizare în lungul arterelor de transport de interes european (policentricitate de rețea).
- Finalizarea, în linii generale, a cadastrului general al României și asigurarea transparenței și accesibilității sistemului.

2.1. Identificarea factorilor dezvoltatori

2.1.1. Dezvoltare spațială

Teritoriul administrativ al comunei de 8413 ha este situat pe culoarul Someșului Mic la 17 km de Cluj-Napoca și la interferența celor două mari unități de relief: Podișul Someșan la vest și Câmpia Transilvaniei la est.

Se învecinează cu următoarele comune:

- *nord*: comuna Bonțida;
- *est*: comuna Căianu și Apahida;
- *sud*: comuna Apahida ;
- *vest*: comunele Borșa și Chinteni.

Cadrul natural a influențat dezvoltarea cele 5 sate aparținătoare comunei:

- **Jucu de Sus** - reședința – sat situat pe terasa de 25-30 m a Someșului, dezvoltat cu vatră liniară și specific cătunelor Câmpiei Transilvaniei;
- **Jucu de Mijloc și Jucu Herghelie** - sate de luncă, primul de tip adunat, la cea mai joasă altitudine, iar Jucu Herghelie de tip liniar ;
- **Gădălin și Vișea** - sate specifice Câmpiei Transilvaniei, situate în zona de dealuri, cu vetrele de tip tentacular dezvoltate pe văi.

Teritoriul este străbătut de cel mai important coridor de fluxuri ale județului de la Sud spre Nord, respectiv drumul național DN1C Cluj-Dej și traseul magistralei CF 401 care are stația Jucu. De asemenea, satul Gădălin este străbătut de traseul drumului județean DJ161 care face legătura între DN1C și DN16 prin Bonțida.

Repartiția localităților în teritoriu este relativ răsfirată. Reședința de comună, Jucu de Sus, și două dintre satele aparținătoare, Jucu Herghelie și Jucu de Mijloc, sunt poziționate grupat, iar satele Vișea și Gădălin sunt amplasate în estul reședinței de comună.

Localitatea Jucu de Sus se află la 21km nord-est față de Cluj-Napoca, fiind situată în apropierea drumului național DN1C, care traversează și Jucu Herghelie și la care are acces prin drumul județean DJ109D. Acest lucru a favorizat dezvoltarea celor două așezări, aflate la o distanță de 3,1 km una de cealaltă. Jucu Herghelie este dezvoltat liniar, de-a lungul drumului DN1C, pe când Jucu de Sus s-a dezvoltat de-a lungul drumului comunal C41, dar și extinzându-se de la acesta în lateral.

Jucu de Mijloc este poziționat la sud față de cele două localități menționate mai sus, la o distanță de 5,1 km față de reședința de comună, fiind ușor accesibil dinspre Cluj-Napoca prin drumul comunal DC40 care se desprinde din drumul național DN1C.

Gădălin, situat în estul reședinței de comună și la 6,3 km de aceasta, este amplasat izolat, și are vatra satului la intersecția a două drumuri : drumul județean DJ161 și ulița satului DE4133/1. Satul este dezvoltat de-a lungul principalelor căi de acces.

Vișea, poziționat la est de Jucu de Sus este ușor accesibil de pe același drum județean DJ161 care traversează și Gădălin, continuând prin intermediul DJ 109D. Situat la 8,1 km de reședința de comună, are o dezvoltare de tip tentacular, răsfirat .

2.1.2. Cadrul natural

Structura geologică și relieful comunei Jucu

Situat la limita nord-vestică a Câmpiei Transilvaniei, teritoriul comunei Jucu prezintă aspecte caracteristice: versanții sudici sunt puternic înclinați, fiind afectați de alunecări și rupturi, separați prin văi înguste – cu drenaj intern și extern defectuos – de versanții lungi, onduțați. Uneori sunt afectați de fenomene de dislocare de straturi. În teritoriu se identifică următoarele forme geomorfologice: versanți, văi secundare, terase, lunci și văi principale între versanți. Lunca Someșului Mic prezintă cele mai fertile soluri și prezintă un drenaj destul de bun. Terenul, plat în general permite un grad înalt de mecanizare.

Terasa văii Someșului atinge lățimi de 1300m în dreptul localității Jucu de Sus , situat la o altitudine de 310m. Gădălin ocupă următoarea terasa a Someșului, la o altitudine de aproximativ 295 m , iar Jucu de Mijloc și Jucu Herghelie sunt situate în lunca Someșului, a cărei lățime variază între 1,6 și 2,7 km și are o altitudine medie de 285m. Vișea este situat în podișul Someșan la o altitudine de 310m.

Sub aspect geologic, în zonă se dezvoltă formațiuni de vârstă miocen, cu subdiviziunile sale începând de la Badenian(Tot tonian) și până la Sarmatian (Volhinian-Bessarabian), urmate de formațiunile mai noi de vârstă cuaternară, formațiuni ce alcătuiesc luncile și terasele Someșului Mic și ale afluenților acestuia.

Badenianul cuprinde trei orizonturi: unul inferior reprezentat prin tuful de Dej, mediu reprezentat prin faciesul cu sare și facies marnos cu gipsuri și un orizont superior marnos cu intercalații de tufuri dacitice. Badenianul inferior este constituit din tuful de Dej și cuprinde trei nivele : unul marnos, unul cu tuf grosier și tuf propriu-zis.

Badenianul mediu, cuprinde faciesul marnos cu gipsuri lenticulare și faciesul de sare care se dezvoltă într-o zonă mai internă a depresiunii, anume la Ocna Dej, Nires, Sic, Cojocna, Valea Florilor, în așa numita zonă a domurilor diapire de sare, unde sarea în multe locuri aflorează la zi. Badenianul superior, este marnos cu intercalații de tufuri.

Apele subterane situate în aceste formațiuni sunt puternic mineralizate datorită sării și a gipsului.

Buglovanul, este constituit predominant din marne și tufuri cu o grosime de cca 300m.

Volhinian Bessarabianul, litologic este constituit dintr-o serie marnoasă – nisipoasă și gresii cu concrețiuni denumite trovanti.

Seria se încheie cu formațiunile de vărsată cuaternară, dezvoltate în luncile și terasele Someșului Mic și ale afluenților acestuia, făcând parte dintr-un corp de apă subterană denumit „Someșul Mic, lunci și terase” având indicativul ROSO10, litologic, fiind constituite din pietrișuri cu nisip și bolovani cu grosimi cuprinse între 2 și 11 m.

Acoperișul stratului acvifer este alcătuit, în general, din depozite argiloase siltice, cu dezvoltare discontinuă. Patul stratului acvifer este alcătuit din marne și argile, local cu intercalații de gipsuri, sare sau gresii.

Nivelul hidrostatic se află la adâncimea de 1 - 3 m, fiind liber sau ușor ascensional, atunci când în acoperișul stratului acvifer se află formațiuni argiloase siltice, ușor permeabile.

Debitul specific în lunca Someșului Mic are valori de 2-4 l/s /m, coeficientul de filtrație variind între 49 și 200 m/zi, iar transmisivitatea între 89 și 427 m²/zi.

Cele mai mici valori ale parametrilor hidrogeologici se înregistrează în luncile afluenților Someșului Mic, unde debitele specifice sunt sub 1 l/s/m, coeficienții de filtrație sub 50 m /zi, iar transmisivitățile sub 100 m² /zi.

Acviferul se alimentează în principal din precipitații, infiltrația eficientă având valori de 31,5 - 63 mm /an și este drenat de râu. Apele sunt în general bicarbonatate-sulfatate-clorurate-calcice-magneziene sau sulfatate-bicarbonatate-calcice sau sodice până la ape cloro-sodice. Mai există un tip de ape care este generat de prezența cutelor diapire în zonă, ceea ce face ca pe anumite sectoare apă să fie nepotabilă (ape sărate). Din punct de vedere al gradului de protecție globală, corpul de apă se încadrează în clasele de protecție bună și medie.

Printre resursele subsolului se numără tuful vulcanic, numit și tuful de Dej, precum și depozitele de sare, în continuare neexploatate.

Condiții climatice

Clima este plăcută, de tip continental moderat, influențată de vecinătatea Munților Apuseni, în timp ce toamna și iarna se fac resimțite influențele atlantice de la vest, care fac ca precipitațiile atmosferice să fie mai bogate comparativ cu alte regiuni ale țării. Trecerea de la iarnă la vară se face, de obicei, la sfârșitul lunii aprilie, iar cea de la toamnă la iarnă în luna noiembrie. Verile sunt călduroase, iar iernile în general sunt lipsite de viscole. Temperatura medie anuală pentru intervalul 1881-1997 a fost de 8,2°C. Cea mai caldă lună este iulie, cu o temperatură medie de 19,5°C, iar cea mai rece este ianuarie, având o medie de -3°C. Lunile de iarnă au temperaturi medii negative. Minima absolută înregistrată a fost de -32,5°C, la 11 ianuarie 1929. Data medie a primului îngheț este 8 octombrie, iar cea a ultimului îngheț este 24 aprilie. Precipitațiile medii anuale sunt cuprinse între 670-700 mm, cu un minim în luna februarie și un maxim în luna iulie. Media anuală a umidității relative este de 74%. Pentru culoarul Someșului sunt specifice inversiunile de temperatură cu frecvență mare toamna și iarna.

Vânturile nu suflă cu intensități mari. Iarna vânturile dominante bat dinspre nord-est și est, iar vara dinspre sud-vest și vest.

Hidrografia

Principala resursă hidrografică de care dispune comuna este râul Someșul Mic, în a cărui luncă sunt situate satele Jucu de Mijloc și Jucu Herghelie. Jucu de Sus beneficiază de asemenea de apele Someșului Mic, pe când satele Gădălin și Vișea au acces la un afluent al acestuia, Râul Gădălin.

Someșul Mic își adună apele din Munții Apuseni, din sub-bazinele hidrografice ale Someșului Cald și Someșului Rece. În Câmpia Transilvaniei are afluenții: Gădălinul, Fizeșul și Bandăul. Albia minoră a Someșului Mic a fost modificată de-a lungul timpului prin lucrări și amenajări hidrotehnice de consolidare a malurilor. Someșul Mic prezintă un debit fluctuant, care în condiții obișnuite înregistrează valori minime la sfârșitul verii (august-septembrie) și la începutul iernii (decembrie-ianuarie), în timp ce în luna martie înregistrează valori maxime, când se produc și inundații.

Pânza de apă freatică se găsește pe diferite forme de relief, la adâncimi variabile. Versanții lungi au apă freatică la o adâncime cuprinsă între 2,5 – 6 m, iar versanții scurți la 4-8 m. Pe văile secundare apă se găsește la 0,5-1m, iar în lunca Someșului Mic adâncimea apei freactice variază între 2-3 m iar în microdepresiuni între 1,3-1,8m.

Din punct de vedere chimic se încadrează în clasa apelor bicarbonate cu mineralizare diferită. Someșul Mic prezintă o mineralizare mijlocie (200-500 mg/l), în timp ce văile Borșei, Gădălinului și Lonei, prezintă o mineralizare ridicată, bogată în carbonați și sulfati (peste 500 mg/l).

Densitatea rețelei hidrografice este de 0,55 km/m², densitate destul de scăzută.

Vegetația și fauna

În zonă viețuiesc animale sălbatice, precum: iepurele, căprioara, mistrețul, viezurele, vulpea, hârciogul; și păsări, precum: cioara, stâncuțele, rața sălbatică, privighetoarea, cucul, vrăbiile, gaițele, graurii, potârnichele, fazanii și mierlele.

Riscuri naturale

În Planul de analiză și acoperire a riscurilor se menționează că inundații pe teritoriul comunei Jucu pot să apară ca urmare a revărsării văilor care traversează satele comunei, a scurgerilor de pe versanți în urma unor ploii abundente, topirii rapide a stratului de zăpadă sau blocării cursurilor de apă de alunecări de teren sau ghețuri.

- Pe teritoriul localității Jucu de Sus se pot produce inundații cu risc mare pe o suprafață de 1,88 ha; un risc mediu de inundații îl prezintă 9,27 ha din teritoriul localității, iar 17,10 ha au un risc scăzut de inundații.
- Pe teritoriul localității Jucu Herghelie se pot produce inundații cu risc mare pe o suprafață de 150,63 ha; un risc mediu de inundații îl prezintă 270,30 ha din teritoriul localității, iar 326,53 ha au un risc scăzut de inundații.
- Pe teritoriul localității Jucu de Mijloc se pot produce inundații cu risc mare pe o suprafață de 4,18 ha; un risc mediu de inundații îl prezintă 12,26 ha din teritoriul localității, iar 28,25 ha au un risc scăzut de inundații.

La nivelul întregului UAT Jucu, se pot produce inundații cu risc mare pe o suprafață de 264,16 ha; un risc mediu de inundații îl prezintă 555,22 ha, iar 690,29 ha au un risc scăzut de inundații.

Elemente naturale de interes deosebit

O parte din suprafața comunei Jucu a fost introdusă în anul 2008 în zona protejată Natura 2000. Zona de est a comunei face parte din situl Natura 2000 ROSCI 0099 Lacul Știucilor – Sic – Puini – Bonțida, iar cea vestică din ROSCI0295 Dealurile Clujului Est, fiind desemnate în funcție de caracteristicile florei și faunei identificate.

ROSCI 0099 Lacul Știucilor – Sic – Puini – Bonțida : Suprafață: 3798 ha

Acest sit este unul foarte eterogen din punctul de vedere al peisajului cuprinzând ecosisteme de zone umede, respectiv lacuri naturale și iazuri, dar și pajiști cu tufărișuri și păduri. Întâlnim câteva specii de plante extrem de rare în întreaga lume, cum ar fi subspecia endemică *Astragalus exscapus* ssp. *transsilvanicus*, apoi *Centaurea ruthenica*, care are numai două populații în întreaga Uniunea Europeană, *Bulbocodium versicolor*,

Serratulawolffii, *Serratula lycopifolia* și *Iris pontica*, toate fiind amenințate cu dispariția atât în România cât și în UE. Acest sit a fost desemnat cu scopul conservării a 9 tipuri de habitate naturale listate în Anexa I a Directivei Habitare, 5 dintre acestea fiind habitate prioritare pentru conservare. De asemenea acest sit a fost desemnat pentru conservarea efectivelor populaționale a doua specii de broaște, izvorașul cu burtă galbenă *Bombina variegata* și cel cu burtă roșie., a două specii de gândaci, cunoscuta rădașcă *Lucanus cervus* și gândacul unicorn *Bolbelasmus unicornis* și a trei specii de plante. Per total în acest sit trăiesc peste 670 specii de plante.²

ROSCI0295 Dealurile Clujului Est

Situl Dealurile Clujului Est acoperă o suprafață vastă (24405 ha) cu habitate valoroase continentale de stepă și forestiere dacice (transilvane) încă foarte bine conservate dar puternic amenințate în viitor de vastele proiecte de dezvoltare imobiliară și agricole regionale, ce vor lua un impuls major în viitor din cauza proximității ariei metropolitane Cluj-Napoca. Pajiștile stepice xerice și mezoxerice adăpostesc de departe cele mai mari populații de *Centaurea trinervia* din România (în UE mai sunt 10 populații, 6 în Transilvania, 3 în Moldova, 1 în Bulgaria toate foarte mici), una dintre cele mai mari populații de *Gonolimon tataricum* din România și UE, cea mai mare populație din UE a speciei *Krascheninnikovia ceratoides* (din cele 13, din care doar 3 în România), la care se adaugă alte populații ale unor specii foarte rare, precum *Nepeta ucranica*, *Ranunculus illyricus*, *Astragalus asper*, etc. În pajiștile mezofile și mezohigrofile continentale din sit, aflate într-o stare foarte bună de conservare – lucru foarte rar întâlnit în Transilvania, se află cele mai mari populații din țară și din UE ale speciilor *Serratula wolffii*, *Serratula lycopifolia*, *Bulbocodium versicolor*, de o valoare biologică extrem de mare. La acestea se adaugă singura populație transilvană certă de *Adonis vologensis*. Pajiștile mezofile și mezohigrofile adăpostesc comunități unice în Europa de plante și animale printre care și 4 specii din genul *Maculinea* (*M. teleius*, *M. nausithous*, *M. rebeli*, *M.alcon*). Pădurile de carpen și gorun cu *Lathyrus hallersteinii* tipice/endemice pentru peisajul transilvan și adăpostesc populații protejate de *Leptidea morsei* și *Lopinga achine* bine conservate. Ca atare mozaicul de habitate crează un context transilvan tipic, deosebit de valoros.

Proximitatea arealului metropolitan Cluj-Napoca pune complexe probleme pentru conservarea în viitor, a acestui areal cât și a habitatelor și populațiilor rare din cadrul lor. Acestea s-au păstrat aici mai bine și pe suprafețe mai mari ca în alte regiuni pentru că situl era folosit pe cea mai mare suprafață doar ca fâneață pentru Cluj și satele mari de la nord de oraș până la al doilea război mondial, pe când în alte locuri din Transilvania aceste fânețe au fost masiv distruse prin suprapășunat și arat iar rolul lor înlocuit de culturile furajere. Acum însă în areal își fac apariția vaste proiecte imobiliare și ferme întinse care vor distruge în cel mai scurt timp populațiile și habitatele a căror protejare se încearcă a fi efectuată prin implementarea acestui

2 <http://ecotransilvania.ro/proiecte/pos-mediul-bazinul-fizesului/arii-protejate/ros-ci0099-lacul-stiucilor-sic-puini-bontida>

sit. Peisajul cultural al fânețelor mozaicate din regiunea Dealurile Clujului, cu structurile sale particulare, este deja afectat de scăderea intensității utilizării tradiționale (cosit, pășunat extensiv). Un potențial pericol îl constituie abandonul terenurilor, intervențiile antropice prin drenaje, pășunat excesiv și planurile de dezvoltare edilitar-industriale, care pot compromite definitiv situl propus. Distrugerea habitatului alături de pășunatul intensiv (și mai ales cu oi) reprezintă principalii factori care amenință existența sitului propus.

Pajiștile xerice sunt utilizate ca pășune comună și sunt administrate de către Consiliile Locale ale comunelor Jucu, Apahida, Vultureni, Dăbâca, Jucu, Bonțida și Consiliul Local al municipiului Cluj-Napoca. Pajiștile mezofile sunt utilizate ca fânețe având proprietari numeroși din comunele amintite. Pădurile sunt administrate de către Ocolul Silvic Cluj-Napoca.³

Pe teritoriul comunei Jucu au fost identificate două zone de mari dimensiuni de sărături, pentru care s-au demarat procedurile în vederea exploatării sării, a apelor minerale și eventual dezvoltării unei zone turistice.

2.1.3. Cadrul construit

Analiza situației existente în cadrul comunei evidențiază faptul că majoritatea covârșitoare a locuințelor sunt în proprietate privată. Pentru asigurarea unui confort corespunzător al locuirii sunt necesare acțiuni de extindere controlată a fondului de locuințe. Dezvoltarea fondului de locuințe trebuie corelată cu atingerea parametrilor de confort cu privire la dimensiunile suprafeței locuibile, asigurarea utilităților, realizarea confortului termic, a siguranței și exigențelor de ordin estetic. Respectarea caracteristicilor locuirii tradiționale în construirea și reabilitarea locuințelor este o prioritate mai ales în localitățile cu fond construit specific.

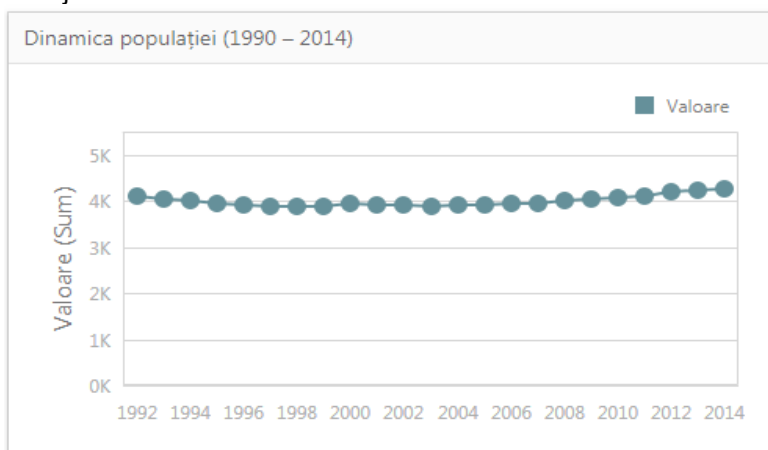
2.1.4. Populația

Structura și evoluția populației

Teritoriul administrativ al comunei Jucu cuprinde 4 localități:

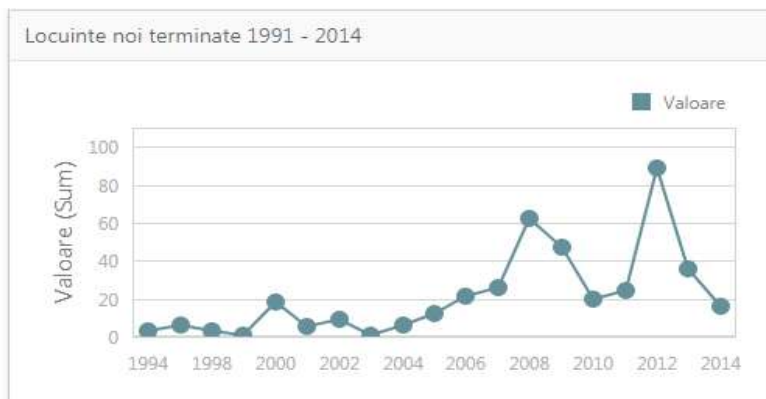
- reședința de comună Jucu
- Jucu Herghelie
- Jucu de Mijloc
- Vișea
- Gădălin

Numărul populației stabile din comuna Jucu a fost la Recensământul populației din 2014 de 4266 locuitori, conform graficului de mai jos:

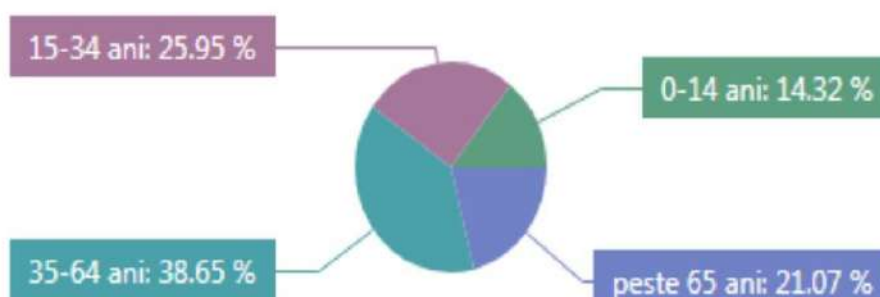
Conform Observatorului Teritorial, numărul de locuințe noi a crescut semnificativ în ultima perioadă:

³ http://biodiversitate.mmediu.ro/rio/natura2000/view?doc_id=ROSCI0295

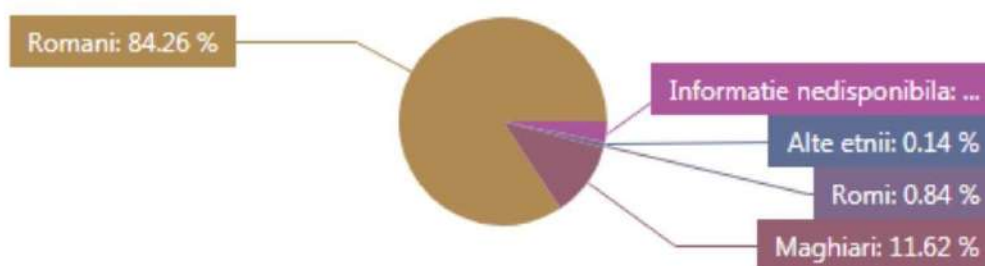
Structura pe vârste a populației este conform imaginii de mai jos:

Structura pe grupe de varsta

Structura etnică a populației este conform imaginii de mai jos:

Structura etnică a populației

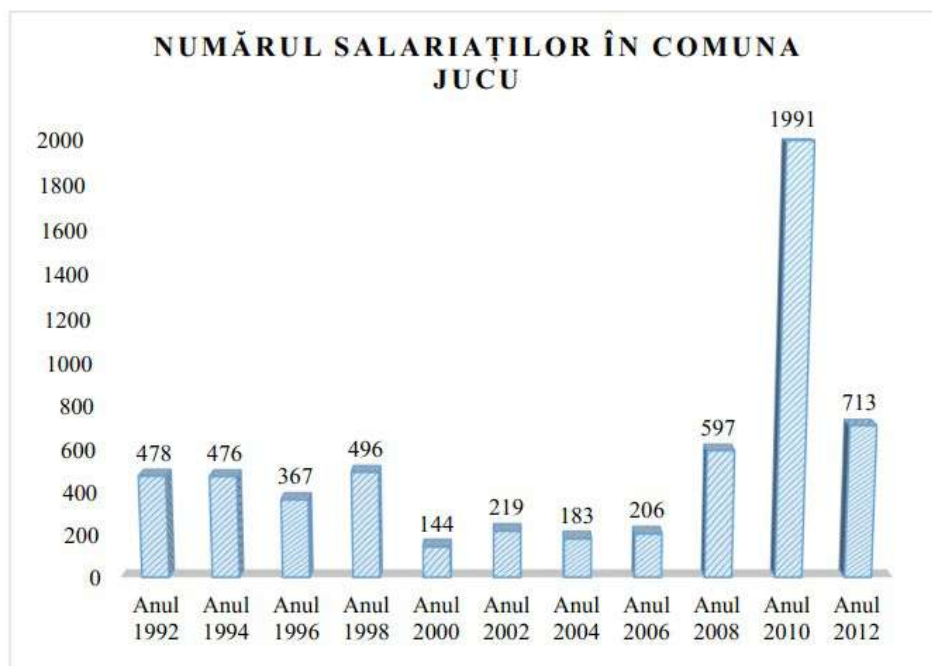
Resursele de muncă și populația ocupată

Populația activă, din punct de vedere economic, include toate persoanele de 14 ani și peste, apte de muncă, care într-o perioadă de referință specificată furnizează forța de muncă disponibilă pentru producerea de bunuri și servicii în economia națională.

Populația ocupată din Jucu a cunoscut o creștere semnificativă în jurul anului 2010, în mare parte datorită companiei Nokia. Odată cu închiderea acestei fabrici, se observă o scădere semnificativă în rândul populației ocupate.

De asemenea, se observă că cel mai mic număr de salariați a fost înregistrat în anul 2000, cu un număr de doar 144 persoane angajate.

Numărul salariaților în comuna Jucu

În următoarea imagine este ilustrată evoluția ocupației locuitorilor comunei Jucu pe domenii de activitate :

Evoluția forței de muncă pe domenii de activitate în perioada 1985-1990

	1985	1986	1987	1988	1989	1990
Industrie	31	33	43	39	35	35
Constructii	91	42	7	43	10	89
Silvicultură	7	8	5	7	7	7
Agricultură	225	262	247	187	189	233
Transport	43	46	46	48	18	19
Telecomunicații	40	38	38	38	35	42
Circulația mărfurilor	44	41	45	31	38	35
Gospodărire comunală	3	10	2	3	1	1
Ocrotirea sănătății	11	16	16	17	14	12
Administrație	6	6	6	6	6	6

Sursa: Cinezan, V., „Comuna Jucu - Monografie”, Editura Remus, Cluj Napoca, 2010

2.1.5. Educație, sănătate și asistență socială

Tipic localităților rurale din România, serviciile și dotările sunt slab dezvoltate.

În continuare vom detalia pentru fiecare sat în parte dotările de care dispune:

1. Jucu de Sus

- Dotări administrative
Reședința de comună reunește toate dotările administrative specifice comunelor:
 - Primăria
 - Poliția
 - Consiliul Local
- Dotări culturale
Satul Jucu de Sus beneficiază de următoarele dotări culturale:
 - Biserică ortodoxă
 - Casa de rugăciuni
 - Casa Memorială *George Barițiu*
 - *Monumentul Eroilor*
- Dotări educaționale
Serviciile educaționale sunt asigurate de:
 - Școala generală și grădiniță
 - Școală ajutoare
- Dotări medicale
Serviciile medicale sunt asigurate de:
 - Circumscripție sanitar-veterinară
 - Dispensar

2. Jucu Herghelie

- Dotări educaționale
Serviciile educaționale sunt asigurate de:
 - Școala generală și grădiniță

3. Jucu de Mijloc

- Dotări educaționale
 - Școală Generală I-IV
- Agreement
 - Complex sportiv

4. Gădălin

- Dotări educaționale
 - Școală Generală
- Dotări culturale
 - Biserică ortodoxă
 - Cămin Cultural
 - Centru de informare turistică
- Dotări medicale
 - Dispensar

5. Vișea

- Dotări educaționale
 - Școală Generală
- Dotări culturale
 - Biserică ortodoxă
 - Biserica Reformată

2.1.6. Mediul economic

Comuna Jucu intră în categoria comunelor cu funcțiuni mixte, industriale și de servicii, caracterizată de ponderi de peste 30% atât a angajaților în sectorul secundar, cât și a celor din sectorul terțiar, și ponderi sub 30% a celor angajați în sectorul primar.

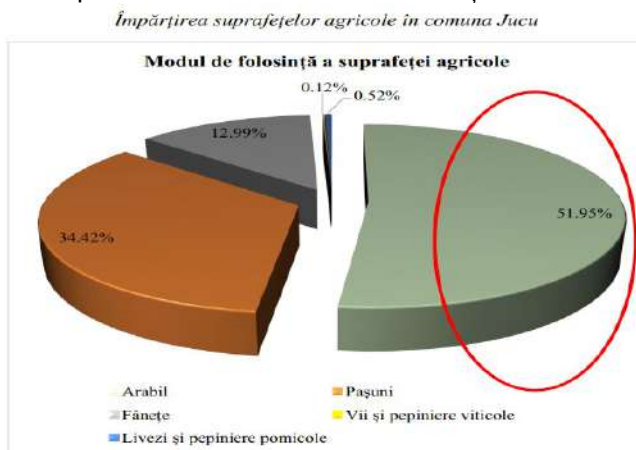
În zona vestică a teritoriului, lunca Someșului Mic a favorizat cultura plantelor. În zona estică, dominată de un relief deluros și înierbat, a permis, pe de altă parte dezvoltarea creșterii animalelor, mai ales ovine și bovine. Activitățile agro-zootehnice sunt întâlnite în localitățile Vișea și Gădălin atât în cadrul gospodăriilor cât și sub forma unor ferme de creștere a bovinelor, a cabalinelor și a ovinelor.

Localitățile Jucu de Sus și Jucu Herghelie, amplasate la limita nordică a teritoriului, au beneficiat de pe urma impulsului economic resimțit de reședința de județ în decursul ultimului deceniu. Astfel, crearea parcului industrial Tetarom III în partea central-nordică a localității Jucu Herghelie a dus la apariția unor unități industriale de-a lungul drumului național DN1C. Parcul Tetarom III este în curs de dezvoltare, în momentul de față având 3 unități industriale mari: Bosch, Delonghi și Ecolor.

La nivelul localității Jucu Herghelie, unitățile industriale s-au dezvoltat de-a lungul drumului național DN1C, cum era de așteptat, datorită accesului facil pe care îl asigură. Aceste funcțiuni industriale situate în zona centrală a localității generează o serie de disfuncționalități, datorită învecinării cu zona rezidențială amplasată vis-a-vis de unitățile industriale.

Agricultura și creșterea animalelor

La sfârșitul anului 2012, conform datelor INSSE fondul funciar al comunei Jucu cuprindea 8513 ha. În imaginile de mai jos este reprezentată modalitatea de folosință a fondului funciar:

Modul de folosință al fondului funciar	Suprafață (ha)
Arabilă	3372
Pașuni	2234
Fânețe	843
Vii și pepiniere viticole	8
Livezi și pepiniere pomicole	34
Agricolă	6491
Păduri și altă vegetație forestieră	490
Ape, bălți	81
Construcții	247
Căi de comunicații și căi ferate	213
Terenuri degradate și neproductive	991
Terenuri neagricole total	2022
Total	8513

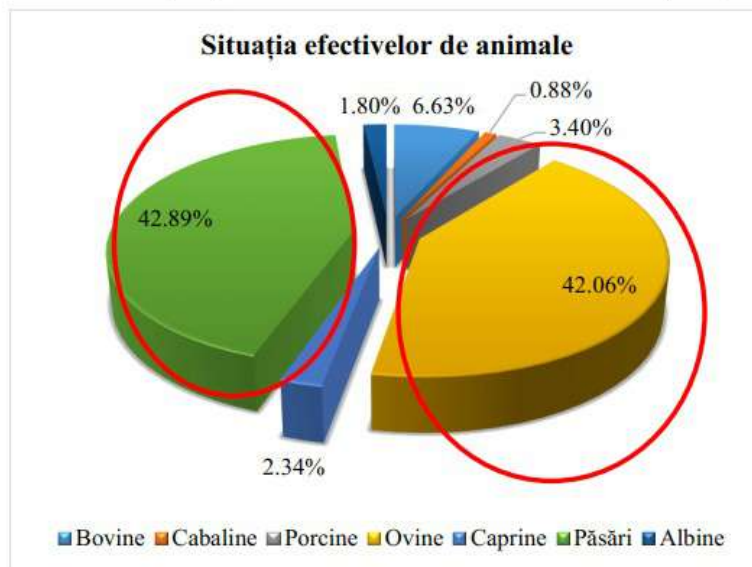
Datorită reliefului comunei și a suprafeței mare de teren arabil, localnicii desfășoară activități în agricultură, în special cultivarea legumelor. Totodată, existența unei suprafețe considerabile de pășune încurajează populația să se axeze pe creșterea animalelor.

Creșterea animalelor reprezintă o preocupare de bază pentru majoritatea locuitorilor comunei Jucu. Conform registrului de la Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, în anul 2012 existau înregistrate în comuna Jucu 30 de microferme și 5 macroferme. La nivelul comunei există ferme mixte de creștere a animalelor, majoritatea dintre acestea ocupându-se de creșterea păsărilor și a ovinelor.

Situația animalelor în comuna Jucu se prezenta astfel:

- bovine: 1159
- cabaline: 153
- porcine: 595
- ovine: 7356
- caprine: 410
- păsări: 7500
- albine: 315

Situția efectivelor de animale în comuna Jucu (2012)

Pe teritoriul comunei Jucu există una dintre cele mai mari ferme de bovine din județul Cluj și singura care crește exclusiv rasă pură Holstein. Aceasta este localizată în apropierea drumului județean DJ 109D, pe teritoriul localității Jucu Herghelele.

Ferma a fost pusă pe picioare în urmă cu 10 ani, în 2006, când omul de afaceri Octavian Buzoianu a încheiat cu Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară din Cluj-Napoca un contract de asociere pentru cultivarea terenurilor care asigură producția pentru creșterea animalelor.

În intravilanul reședinței de comună Jucu de Sus, în trupul T1.4, își desfășoară activitatea o fermă de păsări, autorizată, cu o capacitate maximă de 150 000 de capete. Producătorul care administrează ferma este Oncos Prod S.R.L..

Conform legislației în vigoare, raza de protecție sanitară aferentă fermei de păsări, este de 1000 metri. La ora actuală, raza de protecție afectează aproximativ 30 de gospodării.

Activități industriale

Sectorul industrial a cunoscut un avânt semnificativ în ultimul deceniu, datorită dezvoltării economice a municipiului Cluj-Napoca și în special datorită creării parcului industrial Tetarom III și mutării industriei din oraș spre localitățile din jur.

Parcul Industrial TETAROM III găzduiește companii mari din industria componentelor auto, electrocasnicelor și mobilei și generează aproximativ 7000 de locuri de muncă. La ora actuală este ocupat în proporție de 75%, potențialul lui nefiind atins și cu o valoare totală a investițiilor de aproximativ 176 mil. Euro.

Jucu est o comună cu o populație angajată mai mare decât cea activă.

La momentul actual mai bine de jumătate din locurile de muncă de pe raza comunei sunt în domeniul industrial.

Industria ușoară ar putea pe viitor deveni o componentă esențială a profilului economic al localităților Jucu de Sus și Jucu de Mijloc.

Silvicultura

Suprafața de terenuri forestiere de pe cuprinsul comunei Jucu este de 490 ha, situate în extravilanul comunei.

Deși ponderea fondului forestier la nivelul unității administrativ teritoriale este redusă, silvicultura poate constitui o activitate economică importantă prin:

- exploatarea sustenabilă a lemnului pentru construcții și ca lemn de foc;
- exploatarea resurselor sezoniere – ciuperci și fructe de pădure;
- vânătoare;

Activități turistice

Comuna Jucu are un potențial turistic ridicat, dar nevalorificat.

Pe raza comunei sunt 2 unități de cazare, una situată în vecinătatea drumului național, iar cealaltă, la intrarea în reședința de comună Jucu de Sus, cu un număr total de 64 de locuri.

În perioada 2008-2018 se observă o creștere semnificativă a numărului de sosiri în unități de primire turistică

de pe raza comunei Jucu, de la 25 de sosiri în anul 2009, la 5831 de sosiri în anul 2018,⁴ cife provenite atât din turism de tranzit cât și din turism de agrement.

Indicele de utilizare a capacității de cazare la nivel de UAT Jucu, consemnat la nivelul anului 2018, este de aproximativ 35%, situându-se pe poziții fruntașe la nivelul județului.⁵

Comun Jucu are potențial pentru dezvoltarea unui turism de pescuit sportiv.

Turiștii pot vizita situl arheologic de la Jucu de Sus, punct "Staniște", Villa Rustica și Tumuli, așezări care atestă existența străveche a satelor din comună. De asemenea, turiștii pot vizita și Castelul Kemeny.

Un alt punct turistic în constituie și satul în care s-a născut George Barițiu, Jucu de Sus, și monumentul istoric ridicat în cinstea lui. Tot în comună pot fi vizitate și Monumentele Eroilor din Jucu de Sus și din Gădălin, obiective edificate în memoria eroilor români din cel de-al doilea Război Mondial.

Axa verde a Someșului apare în Strategia de Dezvoltare a Județului Cluj, figurată ca și traseu verde destinat petrecerii timpului în aer liber: trasee în aer liber, piste de ciclism etc. Acesta reprezintă o oportunitate atât pentru locuitorii orașului, cât și pentru turiști. Această direcție de acțiune are în vedere crearea unei rețele care să aibă în centru axa albastră-verde reprezentată de Someșul Mic, revitalizată și conectată atât cu ariile naturale protejate existente la nivel metropolitan, cât și cu alte zone de agrement din diferite UAT-uri (Gilău, 205 Sânpaul, Ciurila, Cojocna, Apahida, Chinteni). Pe lângă acțiuni ce vizează o mai bună protecție a speciilor și habitatelor protejate la nivelul zonei metropolitane, va fi urmărită valorificarea sustenabilă în scopuri turistice și de agrement a ariilor naturale protejate și a culoarului Someșului Mic, principala axă de dezvoltare a zonei metropolitane

Sărăturile existente la sud-est de Jucu de Sus și la sud de Gădălin prezintă de asemenea un potențial foarte ridicat, acestea putând fi exploatate pentru realizarea unor centre SPA. Astfel, ar fi îmbunătățită dezvoltarea economiei întregii comune.

Pe teritoriul comunei Jucu se află următoarele monumente istorice:

- satul Gădălin:
 - **CJ-I-s-A-07053** **Necropolă**
- satul Jucu de Sus
 - **CJ-I-s-B-07086** **Villa Rustica**
 - **CJ-I-s-B-07087** **Situl Arheologic de la Jucu de Sus, punct Staniște**
 - CJ-I-m-A-07087.01 Tumuli
 - CJ-I-m-B-07087.02 Așezare
 - **CJ-II-m-B-07686** **Castel, azi Școală Generală**

Situl arheologic de la Jucu de Sus (în interiorul Parcului Industrial TETAROM III, gestionat de către Consiliul Județean Cluj) a fost identificat în 2007, apoi parțial investigat în același an, cu prilejul unei ample cercetări arheologice preventive. Au fost precizate atunci următoarele situri :

- **Situl Ia** (nucleul unei așezări medievale timpurii, cu punctul de greutate în sec. VIII, cercetată în proporție de cca. două treimi; izolat, au apărut acolo și complexe din sec. III–II a.Chr. și din partea finală a epocii bronzului);
- **Situl Ib** (segment restrâns al așezării amintite – o gospodărie, în apropierea acesteia, cercetat în 2007);
- **Situl Ic** (segmentul nordic al aceleiași așezări medievale timpurii, integral investigat ca urmare a unei intervenții preventive din anul 2008);
- **Situl II** (fermă romană/villa rustica din vremea provinciei Dacia, integral investigată în 2007; în același loc, un cimitir cu morminte plane de incinerare, databil în sec. VIII, apoi un altul, de poziționat pe durata secolelor XI–XII, posibil până la începutul sec. XIII);
- **Situl III** (periferia unei așezări din sec. XI–XIII, cu câteva complexe răsfirate, documentate în 2007).

Pentru a evita unele confuzii deja produse, sunt importante următoarele precizări: nu există nicio legătură între cele două cimitire suprapuse în *Situl II*; necropola din sec. VIII corespunde așezării din vecinătate, în bună parte investigată; cea din sec. XI–XII trebuie să se afle în legătură directă cu așezarea înregistrată sub sigla *Sitului III*.

Deoarece, pe de o parte, cercetarea arheologică preventivă din anul 2007 nu a epuizat totalitatea siturilor identificate, pe de alta, în porțiunile în care ele se aflau nu erau anunțate în perspectiva imediat următoare alte construcții sau amenajări, a fost acceptată atunci o descărcare parțială de sarcină arheologică. Ca urmare, porțiunea necercetată din *Situl Ia* a fost înregistrată ca *Rezervația arheologică I*, iar cea a cimitirelor medievale timpurii (*Situl II*), ca *Rezervația arheologică II*. În ciuda acestei situații, a intervenit o înțelegere neclară între Consiliul Județean Cluj și un investitor privat, în anul 2012 pe locul *Sitului II* fiind construit un parc fotovoltaic, care a afectat unele morminte din cele două cimitire. Complexul de situri de la Jucu se află în apropierea râului Someșul Mic (pe malul vestic), între acesta și actuala șosea (și cale ferată) Cluj – Gherla, la 21 km nord-est față de orașul Cluj- Napoca. Comparativ cu

4 Studiu de fundamentare privind *resursele naturale și economia* aferent PATJ, pag. 104

5 Studiu de fundamentare privind *resursele naturale și economia* aferent PATJ, pag. 116

situația de dinaintea amenajării parcului industrial, imaginea terenului apare astăzi profund modificată, tocmai datorită diverselor construcții și amenajări. Specificul microzonei este dat de terenul mlăștinos, străbătut de urmele unor vechi cursuri de apă și grindurile presărate printre acestea. Tocmai pe locurile celor din urmă au fost înfiripate așezările (din această cauză și structura internă dispartă a așezării din sec. VIII) și spațiile funerare (cele două cimitire medievale timpurii, alături de villa rustica romană au ocupat poziția cea mai ridicată față de terenul din jur).

La o adâncime maximă de 30–40 cm sub stratul de pământ arat în decursul vremii există o depunere constantă (grosime maximă de 40 cm) de pământ negru, argilos (steril din punct de vedere arheologic), generat sub influența condițiilor de mlaștină, sub care apare nisipul sau pietrișul geologic. Nivelurile de călcare preistorice, din epoca romană și medievală timpurie se aflau în partea superioară a stratului de pământ negru.

Necropola din sec. XI–XII, creștină, este una de mari dimensiuni (aproape sigur amenajată în jurul unei biserici încă neidentificate), cu ajutorul secțiunilor de control din campania 2007 fiind posibilă estimarea unui număr în jurul a 1000 morminte. Aproape fără excepție defuncții au fost orientați conform practicii creștine, cu capul înspre vest, ușoare deviații fiind frecvente. Foarte rarele cazuri când intervin diferențe tranșante de orientare indică, probabil, morminte de înhumație legate de cimitirul din sec. VIII, rămase neatinse de înmormântările ulterioare. Complexele funerare sunt dispuse în șiruri paralele. Uneori defuncții au fost depuși în interiorul unor ciste dreptunghiulare, construite din cărămizi, țigle și olane romane, dar și bucăți de piatră de carieră, materiale existente în ruinele romane din acel loc, pe atunci de presupus că încă vizibile la suprafață. Inventarul este foarte sărac (în multe dintre morminte chiar lipsește), frecvente fiind obișnuitele inele de tâmplă cu capătul în forma literei 'S', confecționate din bronz sau argint. Mărgelele sunt o prezență rară, de amintit fiind și un inel digital lucrat din tablă de bronz. În campania 2007 au fost cercetate 80 morminte de inhumație și 9 de incinerare, cele din urmă poziționate la marginile vestică și sud-vestică ale necropolei mai recente (adică nu au fost distruse de înmormântările ulterioare). Referitor la mormintele de incinerare, oasele calcinate au fost depuse fără excepție în urne (oale modelate la roata înceată, cu decorul obișnuit epocii medievale timpurii), cele mai multe dintre ele atinse de plug. Inventarul este sărac și în cazul acestora, de remarcat fiind un denar roman (trecut prin flăcările rugului), probabil găsit la fața locului și reutilizat ca podoabă, de asemena un amnar de fier.

Investigarea sistematică a celor două cimitire a fost reluată în campania arheologică 2014 (23 iunie – 18 iulie), în virtutea unui proiect și protocol de colaborare încheiat cu un an înainte între IAIA Cluj și Transylvania Bioarchaeology (cu privire la durata 2014–2019). O miză importantă a proiectului sunt diversele analizele bio-arheologice, planificate pentru etapa 2016–2019.

Săpătura a fost planificată în apropierea unei foste construcții din epoca romană, pe dimensiunile a două carouri de 5 X 5 m, de la un nivel corespunzător bazei fostului strat de pământ arat (de pe întreaga suprafață a fermei romane arătura a fost decapată mecanic deja în anul 2007). Cele 10 morminte identificate (cu numerele 1–10/2014) străpungeau un nivel nivel subțire aflat în legătură cu o etapă timpurie a amenajării construcțiilor din epoca romană (la adâncimea corespunzătoare au fost găsite puține fragmente ceramice din această perioadă).

2.1.7. Infrastructura - rețelele edilitare

Alimentare cu apă

Alimentarea cu apă pentru satele Jucu Herghelie, Jucu de Sus și Jucu de Mijloc este realizată prin branșamente din conducta de aducțiune CLUJ NAPOCA- DEJ. Aceste sate dispun de rețea de alimentare pe razele întregilor localități.

În satele Vișea și Gădălin alimentarea cu apă este rezolvată local prin puțuri săpate în incinta proprietăților și prin captări de coastă. Rețeaua de alimentare pentru satele Vișea și Gădălin sunt în curs de execuție.

Canalizare

Satele Jucu Herghelie, Jucu de Sus și Jucu de Mijloc dispun de un sistem de canalizare a apelor uzate menajere.

În satele Vișea și Gădălin sunt în curs de execuție rețelele de canalizare a apelor uzate menajere. În prezent apele uzate menajere sunt colectate în sistem local, în bazine vidanjabile sau sunt deversate în canalele de curgere a apelor pluviale.

Apele uzate menajere colectate în sistem local sunt transportate cu vidanaje și apoi deversate pe câmp, sau la stația de epurare a municipiului Cluj Napoca.

Colectarea apelor pluviale se face prin rigolele (șanțurile) existente de-a lungul drumurilor din zona studiată, care le transportă și le deversează în Raul Someșul Mic și pâraurile care traversează localitățile comunei Jucu.

Alimentarea cu energie electrică

Zona studiată este traversată de linii electrice aeriene de 20 KV și 0.40 KV, din care se alimentează consumatorii comunei. Liniile electrice aeriene LEA de 0.40 KV sunt amplasate predominant pe un traseu situat în afara intravilanului localităților, cu excepția racordurile la posturile de transformare, și porțiunile de

traversare a localităților, care sunt amplasate în intravilanul localităților.

Localitățile comunei Jucu sunt alimentate cu energie electrică de la sistemul energetic național, din posturi de transformare situate în zone ușor accesibile:

Distribuția se face prin LEA de 0,4 KV, pe stâlpi din beton armat amplasați pe marginea drumurilor județene și comunale ce străbat comuna. Pe acest traseu este prevăzut parțial și iluminatul public.

Alimentarea cu energie termică

Alimentarea cu energie termică a obiectivelor din zona studiată se face cu gaze naturale, combustibil solid (lemn, etc.) și gaz lichid sub presiune, tip GPL, în rezervoare sau butelii de diferite capacități.

Pentru încălzirea locuințelor, în funcție de combustibilul folosit se folosesc cazane de încălzire centrala pe gaz sau combustibil solid, la care sunt racordate corpuri de încălzire statice.

Încălzirea locuințelor se face și cu sobe de teracotă, fontă și tablă, folosind combustibil solid.

Alimentare cu gaze naturale

Alimentarea cu gaze naturale este asigurată pe raza tuturor satelor comunei Jucu și se face din conducta de repartiție de presiune medie CLUJ NAPOCA-GHERLA.

Gospodărie comunală

Deșeurile menajere sunt colectate o dată pe săptămână de către o firmă specializată și sunt transportate la Centrul de Management Integrat al Deșeurilor Cluj, unde sunt procesate.

Telecomunicații

Rețeaua de telefonie mobilă în prezent asigură acoperire parțială a zonei studiate.

Liniile de telecomunicații sunt aeriene, amplasate pe stâlpi din lemn și pe stâlpii de distribuție LEA 0,40 KV.

Recepția radio-tv se face prin antene și cablu tv.

2.1.8. Infrastructura – căi de comunicație

Pe teritoriul comunei întâlnim patru tipuri de circulații:

- circulație rutieră;
- circulație feroviară;
- circulație velo;
- circulație pietonală.

Circulația rutieră

Comuna Jucu este străbătută pe direcția N-S de drumul național DN1C, care trece prin localitatea Jucu Herghelie, făcând legătura cu municipiile Cluj-Napoca și Gherla.

În zona comunei Jucu, DN1C este prevăzut cu câte o bandă carosabilă și o bandă de urgență pe fiecare sens de mers, cu rigole și trotuare de-o parte și de alta a zonei carosabile, pe porțiunile aflate în intravilanul localităților. Lățimea domeniului public aferent drumului național variază în interiorul intravilanului între 14,5 m și 23 m, preponderent având o lățime de 20 m.

Drumul național DN 1C se intersectează cu drumul județean DJ 109 spre Borșa la kilometrul 25 și 770 m, respectiv cu drumul județean DJ 161 spre Gădălin la kilometrul 28 și 660 m.

Traficul greu pe relația Cluj-Napoca – Dej trece prin una dintre localitățile comunei, la fel ca și traficul ușor, generând poluare.

Comuna mai este traversată de o serie de drumuri județene:

- DJ 161 Gădălin – Bonțida
- DJ 109D Gădălin – Coasta – Sic – Săcălaia – Bonț – Nicula – Gherla.

Toate drumurile județene mai sus menționate au îmbrăcăminte asfaltică, dar sunt într-o stare proastă, având nevoie urgentă de lucrări de întreținere și modernizare. Profilele stradale sunt necorespunzătoare, în majoritatea cazurilor trotuarele nu există, iar rigolele nu sunt întreținute.

Circulația intra-comunală este asigurată pe lângă drumurile mai sus menționate și de drumurile comunale DC41 Apahida-Jucu de Sus; DC40, care face conexiunea satului Jucu de Mijloc cu DN1C și cu Jucu de Sus. Profilele stradale nu respectă normele în vigoare, motiv pentru care ar fi nevoie de lucrări de modernizare.

Circulația feroviară

Transportul persoanelor și mărfurilor dinspre localitățile învecinate și către acestea este asigurată atât pe căi rutiere, cât și pe căi feroviare. Circulația feroviară se desfășoară în localitățile Jucu de Mijloc și Jucu Herghelie.

Paralel cu drumul național DN1C, comuna este străbătută de linia CF 412 Apahida - Baia Mare.

Linia 412 Apahida Baia Mare este o linie interoperabilă, dublă, electrificată, în aliniament și curbă, în

infrastructura publică.

Circulația velo

Analizând situația existentă observăm că piste de velo lipsesc, astfel că bicicliștii circulă pe marginea zonei carosabile, ceea ce este incomod atât pentru ei cât și pentru conducătorii auto.

Circulația pietonală

Analizând situația existentă observăm că în mare parte dintre situații trotuarele lipsesc, astfel că pietonii circulă pe marginea zonei carosabile, ceea ce este incomod atât pentru pietoni cât și pentru conducătorii auto.

2.2. Diagnostic – Identificarea problemelor locale

Așezările umane în totalitatea lor și fiecare în parte sunt organisme vii într-o permanentă transformare și căutarea unui echilibru imposibil de atins, datorită numărului infinit de factori care intervin. Idealul spre care tind se schimbă mereu și evoluează odată cu societatea. Nevoile unei așezări umane din zilele noastre sunt diferite de cele de acum 30 de ani, la fel cum vor fi diferite de peste 50 de ani.

Analiza localităților privesc ca un mecanism ne permite identificarea unor disfuncționalități, cum ar fi: dezechilibre în dezvoltarea economică, probleme sociale, condiții nefavorabile ale cadrului natural, poluare, etc.

Disfuncționalități la nivelul comunei Jucu:

- există un dezechilibru în ceea ce privește **dezvoltarea economică** între zona localităților Jucu Herghelie, Jucu de Sus și Jucu de Mijloc și restul satelor din comună, acestea au beneficiat din plin de avantajele oferite de accesul facil spre Cluj-Napoca, respectiv Gherla, asigurat de drumul național DN1C, de terenul fertil al luncii văii Someșului și sursele de apă numeroase și lesnicioase pentru a se dezvolta atât economic cât și demografic. Toate unitățile de producție industrială de pe raza comunei se află concentrate preponderent în Jucu Herghelie. Pe de altă parte satele Vișea și Gădălin, amplasate într-o zonă mai izolată, cu un acces mai dificil către punctele de interes ale județului, pe un teren mai deluros și mai erodat și cu surse de apă mai reduse, nu au cunoscut aceeași dezvoltare.
- Drumurile județene DJ161 și DJ109D, care fac legătura între reședința de comună și satele aparținătoare, se află într-o stare precară, fiind nevoie de lucrări de modernizare. Datorită stării proaste a drumului, accesul dinspre Jucu de Sus spre Vișea și Gădălin este deficitar.
- Drumul național DN1C, care traversează localitatea Jucu Herghelie chiar prin centru este o sursă de poluare.
- Drumul comunal DC40 care face legătura între localitățile Jucu de Sus, Jucu de Mijloc și Jucu Herghelie este asfaltat, dar are nevoie de lucrări de întreținere și de lărgire a carosabilului asfaltat.
- Segregarea etnică, ce are drept rezultat formarea unor zone în interiorul țesutului urban cu un grad ridicat de infrafracționalitate, grad redus de alfabetizare și insalubre;
- Patrimoniul construit și natural insuficient protejat și valorificat în scop turistic;
- Culoarul Someșului este o resursă insuficient valorificată, atât ca resursă ecologică, cât și pentru agrement.

Disfuncționalități la nivelul localităților

- **Jucu de Sus**, centru administrativ și cultural al comunei concentrează mare parte din punctele de interes. Relațiile complexe care se stabilesc între diferitele componente ale localității generează invariabil o serie de disfuncționalități:
 - străzi cu profile necorespunzătoare, fără trotuare și rigole amenajate;
 - starea proastă a unor drumuri, fie ele cu îmbrăcăminte asfaltică sau pietruite;
 - lipsa pistelor de biciclete;
 - degradarea spațiilor verzi existente;
 - nu există un spațiu urban reprezentativ, deși zona centrală are potențial;
 - toate cimitirele localității sunt amplasate spre periferia trupului principal T1, în vecinătatea locuințelor.
- **Jucu Herghelie**
 - drumul național DN1C traversează localitatea de la un capăt la altul, fiind o sursă majoră de poluare, atât fonică cât și chimică; la nivel urban acționează ca o falie; caracterul său de spațiu de circulație este mult mai puternic decât cel de spațiu urban, locul unde oamenii se întâlnesc și interacționează;
 - dezvoltarea parcului TETAROM III crează poluare fonică, vizuală și auditivă care incomodează localitățile situate pe cealaltă parte a drumului național DN1C;

- linia de cale ferată a avut efectul unei bariere în dezvoltarea localității, împiedicând extinderea ei spre est; în limita de protecție a infrastructurii feroviare (100 m de o parte și de alta măsurată de la limita cadastrală CFR) există atât construcții recente cât și altele mai vechi, mare parte locuințe, dar și câteva fabrici; locuințele în primul rând sunt poluate fonic;
- nu există un spațiu urban reprezentativ, cu caracter social;
- lipsa spațiilor verzi amenajate;
- lipsa locurilor de joacă pentru copii;
- ferma de bovine afectează un număr redus de locuințe, care intră în raza de protecție sanitară;
- străzile și ulițele satului au profile necorespunzătoare, de unde lipsesc cel mai adesea trotuarele, iar rigolele au nevoie de lucrări de întreținere.
- **Jucu de Mijloc**
 - străzi cu profile necorespunzătoare, fără trotuare și rigole amenajate;
 - starea proastă a unor drumuri, fie ele cu îmbrăcăminte asfaltică sau pietruite;
 - lipsa pistelor de biciclete;
 - lipsa spațiilor verzi amenajate și a locurilor de joacă pentru copii;
 - nu există un spațiu urban reprezentativ, deși zona centrală are potențial;
 - cimitirele localității sunt amplasate spre periferia trupului principal T1, în vecinătatea locuințelor.
- **Gădălin**
 - amplasarea relativ izolată față de reședința de comună, starea proastă a drumurilor de acces, împiedică dezvoltarea comunei, favorizând depopularea și îmbătrânirea ei;
 - drumuri au profile necorespunzătoare, într-o stare proastă, fără trotuare amenajate;
 - lipsa alimentării cu apă potabilă și a rețelei de canalizare;
 - uzura fizică a fondului locativ și pierderea valorilor locale;
- **Vișea**
 - amplasarea relativ izolată față de reședința de comună și starea proastă a drumurilor de acces, împiedică dezvoltarea comunei, favorizând depopularea și îmbătrânirea ei;
 - lipsesc dotările sanitare de orice fel, pentru consultații sau achiziția de medicamente locuitorii sunt obligați să se deplaseze la unul dintre satele învecinate;
 - drumuri au profile necorespunzătoare, într-o stare proastă, fără trotuare amenajate;
 - lipsa spațiilor verzi amenajate;
 - lipsa alimentării cu apă potabilă și a rețelei de canalizare;
 - uzura fizică a fondului locativ și pierderea valorilor locale;

3. Viziune și obiective strategice de dezvoltare

3.1. Conceptul strategic de dezvoltare bazat pe identitatea comunității locale

Dezvoltarea și regenerarea unei așezări umane este influențată semnificativ de schimbările care se produc în structura populației, la nivelul economiei locale și a culturii comunității. În vederea dezvoltării unei comunități este esențială aplicarea unui management eficient și axat pe trei direcții principale:

- dezvoltarea infrastructurii și asigurarea accesului la infrastructură
- protecția și valorificarea mediului ambiant
- dezvoltarea economică competitivă

Concomitent cu aceste aspecte, dezvoltarea comunității trebuie să țină cont de caracterul limitat al resurselor naturale, umane și financiare, fiind necesară alocarea echilibrată a acestora.

3.2. Direcții de dezvoltare – Corelare strategie locală cu Strategia de Dezvoltare a României 2035, cadrul național strategic rural 2020 – 2030, Programul Național de Dezvoltare Rurală și Strategia Europeană 2020

În acord cu viziunea de dezvoltare, pentru punerea în valoare și utilizarea potențialului semnificativ al României, Strategia de Dezvoltare Teritorială a României promovează:

1. Asigurarea unei echipări adecvate a teritoriului capabilă să consolideze rolul României ca actor regional economic important în zona de sud-est a Europei;
2. Creșterea calității vieții locuitorilor României prin asigurarea unor spații de calitate;
3. Creșterea atractivității zonelor rurale și valorificarea potențialului unic și specific de dezvoltare;
4. Protejarea patrimoniului natural și cultural și valorificarea identității teritoriale;
5. Consolidarea rolului zonelor urbane funcționale ca centre de dezvoltare la nivelul teritoriului și conectarea acestora cu zonele de performanță economică europene și implicit cu zonele transfrontaliere;
6. Conectarea României la rețeaua de transport trans-europeană și dezvoltarea de noduri logistice și terminale multinodale;
7. Asigurarea unui cadru de cooperare și coordonare a strategiilor și politicilor sectoriale ancorat în dinamica teritoriale naționale.

Următoarele tendințe de dezvoltare din cadrul "Strategiei de dezvoltare teritorială a României – România policentrică 2035", documentatie realizată de către Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice în anul 2015, sunt corelate cu tendințele aferente strategiei locale.

În domeniul resurselor naturale se manifestă următoarele tendințe principale:

Biodiversitate

- accentuarea politicilor publice referitoare la biodiversitate;
- creșterea interesului pentru natură în general (dezvoltarea unei conștiințe colective cu privire la necesitatea protecției capitalului natural prin educarea și informarea populației privind protecția, gestionarea și valorificarea resurselor naturale), pentru activități în natură, locuire în condiții satisfăcătoare de mediu, alimentație sănătoasă, etc.;
- reliefașarea importanței ecosistemelor și peisajelor la nivel european și, implicit, creșterea importanței acestora la nivel național;
- accentuarea diferențelor dintre diferitele teritorii după criteriile ecologice.

Patrimoniul natural

- augmentarea intervențiilor antropice în zonele protejate, manifestate mai ales prin acțiuni contrare măsurilor de protecție;
- continuarea și amplificarea acțiunilor de dezvoltare bazate exclusiv pe politica economică urbană și pe finanțarea marilor producători;
- ignorarea în procesul de dezvoltare a problemelor peisajului și ale vieții rurale;
- amplificarea exploatării turistice a valorilor peisagistice și de viață rurală;
- extinderea continuă a suprafețelor și ariilor naturale protejate și precizarea atribuțiilor sistemului de protecție.

În domeniul rețelei de localități se manifestă următoarele tendințe principale:

Importanța marilor aglomerări urbane

- în opoziție cu declinul general al populației în teritoriul României, rata de creștere a populației are valori pozitive în unele orașe mici și în vecinătatea marilor orașe, situația fiind relativ mai bună în NE, NV, centru, SE și V;
- valorile negative mari sunt în zone cu accesibilitate redusă și nivel economic scăzut, în zone rurale în depopulare, în zone în declin industrial și în unele orașe mari (unde se constată o creștere a populației în vecinătate);
- orașele mici și mijlocii vor fi cele mai expuse fenomenului de îmbătrânire demografică în următoarele decenii, deoarece acestea se confruntă cu un declin socio-economic acut de peste două decenii și au pierdut cea mai mare parte a forței de muncă tinere, în favoarea marilor centre urbane sau a altor țări;

Caracteristicile locuirii

- dezvoltare nestructurată a localităților, fără prevederea rețelelor stradale și edilitare, echipamentelor și serviciilor;
- dezvoltarea sistemului de localități urbane de-a lungul marilor coridoare de transport rutier (DN/ DJ, autostrăzi);
- ocuparea terenurilor în jurul orașelor mari care a determinat apariția fenomenului expansiune urbană necontrolată;
- începutul formării exigențelor în ceea ce privește respectarea dreptului la locuire civilizată și confortabilă, de asigurare a serviciilor publice și a echipamentelor corespunzătoare.

Calitatea locuirii

- degradarea zonelor de locuințe colective din orașe, pe fondul îmbătrânirii și lipsei de întreținere a construcțiilor și datorită scăderii accentuate a calității spațiului public aferent, urmare atât a retrocedării spațiilor verzi sau a locurilor de joacă pentru copii;

- extinderea necontrolată a zonelor de locuit în teritorii actualmente neconstruite, formând zone de urbanizare depărtate;
- diminuarea calității echipării în orașe, unde realizarea de echipamente publice nu are același ritm cu extinderea fondului de locuințe;
- scăderea lentă a cererii de locuințe și diminuarea treptată a prețurilor locuințelor;
- deprecierea forței de muncă în construcții, datorată câștigului mic în domeniu și emigrării muncitorilor calificați;
- creșterea prețului serviciilor publice de furnizare a utilităților, în special în orașe.

În domeniul **transportului** se manifestă următoarele tendințe principale:

- Există o presiune din ce în ce mai mare asupra resurselor publice pentru finanțarea infrastructurii de transport;
- sistemele de transport din estul și vestul Europei se inter-conectează reflectând nevoile de transport ale celor 500 de milioane de cetățeni ai UE;
- inter-modalitatea devine condiție a dezvoltării la nivel european, lucru care se reflectă și la nivel național.

În domeniul **comunicațiilor** se manifestă următoarele tendințe principale:

- digitalizarea rețelei de comunicații și dezvoltarea acesteia prin acoperirea zonelor „albe” va determina obținerea accesului utilizatorilor la informații corecte și sigure;
- reducerea interesului unor operatori pentru dezvoltarea rețelei broadband, mai ales pentru zonele depărtate de centrele de județ, conduce la limitarea accesului locuitorilor din mediul rural la aceste servicii.

Orizontul 2035

Zonele rurale sunt puternic conectate la motoarele economice ale teritoriului național, devenind adevărați poli de dezvoltare durabilă a teritoriului caracterizați prin condiții atractive de viață și servicii sociale accesibile. Există o infrastructură conectivă bine dezvoltată care leagă orașele mici și localitățile rurale la principalele zone urbane, acestea din urmă generând bunăstare în teritoriile învecinate.

În anul 2035 zonele rurale sunt echilibrate funcțional în relație cu rețeaua de localități, zonele de frontieră asigură fluxurile necesare în relație cu țările UE, iar zonele montane și zona costieră își valorifică avantajele printr-o punere în valoare a potențialului turistic. Regiunile cu deficiențe de structură/ în declin recuperează teren în fața celorlalte, formând structuri teritoriale echilibrate în jurul zonelor urbane funcționale medii/ mari.

Pentru a atinge acest deziderat strategic în orizontul de timp 2035, scenariul România policentrică propus prin Strategia de dezvoltare teritorială a României se bazează pe o nouă paradigmă de dezvoltare cu următoarele **direcții de dezvoltare**:

1. îmbunătățirea infrastructurii care conectează orașele și zonele înconjurătoare acestora, în vederea extinderii masei lor economice;
2. asigurarea unor instituții publice performante în zonele mai slab dezvoltate (în special în domeniile educație, sănătate, infrastructura de bază pentru serviciile publice etc.), pentru a promova mobilitatea oamenilor și pentru a contribui la creșterea standardului de viață;
3. promovarea investițiilor în calitatea vieții în zonele cu potențial ridicat de creștere, pentru a spori capacitatea de a atrage și păstra capitalul uman necesar;
4. valorificarea potențialului propriu a spațiului rural;
5. proiectarea și implementarea unor măsuri care să vizeze grupurile marginalizate și minoritare, în vederea susținerii participării acestora la procesele de dezvoltare, ca părți active ale economiei.

Scenariul România policentrică 2035 înglobează principiile cooperării, concentrării și conectivității prin prisma a patru piloni de acțiune, astfel:

1. Accesibilitate și mobilitate
2. Zone funcționale urbane
3. Resurse naturale și culturale
4. Cooperare teritorială

Fiecare pilon este construit în armonie cu obiectivele Strategiei Europa 2020, respectiv **creșterea inteligentă, durabilă și incluzivă**, cu obiectivul de coeziunea teritorială. Obiectivele europene 2020 sunt transpuse în obiective naționale. În cazul României aceste obiective coincid cu cele europene, România schimbând doar rata de implementare ale acestor obiective. Astfel, obiectivele naționale ale României până în anul 2020 sunt:

- **Ocuparea forței de muncă**
 - rată de ocupare a forței de muncă de 70 % în rândul populației cu vârste cuprinse între 20 și 64 de ani
- **Cercetare și dezvoltare**
 - alocarea a 2% din PIB-ul UE pentru cercetare și dezvoltare
- **Schimbările climatice și utilizarea durabilă a energiei**
 - reducerea cu 19% a emisiilor de gaze cu efect de seră față de nivelurile înregistrate în 1990
 - creșterea ponderii surselor de energie regenerabile până la 24%
 - creșterea cu 10% a eficienței energetice
- **Educație**
 - Reducerea sub 11,3% a ratei de părăsire timpurie a școlii
 - creșterea la peste 26,7% a ponderii absolvenților de studii superioare în rândul populației în vârstă de 30-34 de ani
- **Lupta împotriva sărăciei și a excluziunii sociale**
 - reducerea cu cel puțin 580.000 a numărului persoanelor care suferă sau riscă să sufere de pe urma sărăciei și a excluziunii sociale

Obiectivele și prioritățile de dezvoltare regională a Regiunii Centru până în anul 2020 sunt relativ diferite față de cele naționale și europene, ele incluzând nu numai cele cinci domenii prioritare stabilite de către Strategia Europa 2020, ci mai multe. Astfel, **Regiunea Centru** în următoarea perioadă de programare va urmări:

1. Dezvoltare urbană, dezvoltarea infrastructurii tehnice și sociale regionale
2. Creșterea competitivității economice, stimularea cercetării și inovării
3. Protecția mediului înconjurător, creșterea eficienței energetice, stimularea utilizării surselor alternative de energie
4. Dezvoltarea zonelor rurale, sprijinirea agriculturii și silviculturii
5. Dezvoltarea turismului, sprijinirea activităților culturale și recreative
6. Dezvoltarea resurselor umane, creșterea incluziunii sociale

Cadrul Național Strategic Rural 2020 – 2030 a fost realizat pentru stabilirea unui set de măsuri de dezvoltare durabilă a spațiului rural românesc și a sistemului agroalimentar în vederea asigurării creșterii economice. Prin intermediul acestui document au fost enunțate o serie de strategii după cum urmează:

- Strategii ale industriei agroalimentare
- Strategii privind economia rurală non-agricolă
- Reforma instituțională
- Strategii financiare și fiscale pentru dezvoltarea spațiului rural
- Strategii educaționale aplicabile mediului rural
- Strategii sociale aplicabile mediului rural

Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014 - 2020

La nivel regiunii Nord Vest, regiune din care face parte și comuna Jucu s-au conturat o serie de obiective care să răspundă cât mai bine nevoilor și problemelor cu care se confruntă regiunea. Obiectivele regiunii pentru perioada 2014-2020 conturate în cadrul acestui document:

- Creșterea numărului locurilor de muncă și a veniturilor
- Creșterea accesibilității regiunii și a mobilității locuitorilor, mărfurilor și informațiilor
- Creșterea calității vieții locuitorilor din regiune
- Creșterea eficienței și calității serviciilor oferite de administrația publică locuitorilor din regiune

Planul de dezvoltare al regiunii Nord-Vest în perioada 2014-2020

Pentru perioada 2014-2020 prin Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR), se propune abordarea unor priorități precum:

- Schimbarea structurală a sectorului agro-alimentar
- Competitivitatea zonelor rurale
- Managementul resurselor naturale
- Dezvoltarea rurală locală echilibrată

Obiectivele prioritare la nivelul județului Cluj sunt următoarele:

- dezvoltarea infrastructurilor majore – transporturi;
- integrarea regională și dezvoltarea metropolitană;
- valorificarea patrimoniului imobiliar al Consiliului Județean Cluj;
- valorificarea patrimoniului natural;
- dezvoltarea zonală a infrastructurilor edilitare;
- dezvoltarea infrastructurii pentru cercetarea științifică integrată și stimularea mediului de afaceri;
- reabilitarea și modernizarea patrimoniului rețelei de învățământ

3.3. Formularea obiectivelor strategice

Realizarea obiectivelor generale se întemeiază pe aplicarea unui management care să conducă la dezvoltare și/sau regenerare, politicile, precum și programele și proiectele se vor face cu respectarea următoarelor principii cheie:

- Așezarea nevoilor și dorințelor locuitorilor în prim-plan
- Integritate și încredere
- Inovare
- Deschidere și comunicare
- Dezvoltarea durabilă și respect pentru mediu
- Întărirea capacității instituționale
- Realizarea programelor și proiectelor prin parteneriat public-privat
- Fixarea regulilor de utilizare rațională a terenurilor pentru toate proiectele de dezvoltare în baza planului de urbanism general, ca instrument de planificare spațială

Principiul dezvoltării urbane durabile

- creșterea competitivității comunei, în scopul maximizării aportului lor la accentuarea progresului economic și social;
- asigurarea unor oportunități în favoarea populației, în vederea ridicării standardului de viață a acesteia;
- conservarea și protejarea mediului ambiant și a moștenirii culturale existente în comună;
- menținerea populației în comună, prin eliminarea exodului populației către alte localități;
- diversificarea și promovarea oportunităților ocupaționale, în scopul diminuării șomajului.

Principiul participării și transparenței

- organizațiile non-guvernamentale, sectorul privat, autoritățile locale și instituțiile internaționale contribuie la procesul de planificare a politicilor publice. Societatea civilă este informată cu privire la politicile publice planificate.

Principiul continuității și coordonării

- în procesul de planificare a politicilor publice sunt asigurate actualizarea politicilor curente ale administrației publice locale, cât și coordonarea cu alte inițiative.

Principiul responsabilității

- planificarea politicilor publice este un proces orientat spre obținerea de rezultate. Răspunderea există la toate nivelurile administrației publice.

Principiul cooperării și coerenței

- instituția implicată în formularea politicilor publice trebuie să își dovedească disponibilitatea pentru cooperare cu alte instituții publice, ca și cu alte organizații ale societății civile interesate sau afectate de o anumită inițiativă de politici publice, asigurând în acest fel o concepție coerentă asupra obiectivelor ce trebuie îndeplinite și a măsurilor ce urmează a fi luate.

Obiectivele strategice au fost elaborate în funcție de cele 5 sectoare prioritare:

- creșterea competitivității economice bazate pe cunoaștere;
- dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport;
- protejarea și îmbunătățirea calității mediului;
- dezvoltarea resurselor umane, creșterea gradului de ocupare și combaterea excluziunii sociale;
- dezvoltarea economiei rurale și creșterea productivității în sectorul agricol;
- participarea echilibrată a tuturor comunelor din județul Cluj la procesul de dezvoltare socio-economică.

Pentru **zona metropolitană** Cluj-Napoca, din care face parte și comuna Jucu s-au identificat următoarele sectoare prioritare în ordinea importanței:

- învățământ superior;
- informatică și activități conexe;

- cercetare;
- transporturi aeriene;
- industrie de mașini și aparate electrice;
- gospodăria resurselor de apă, captarea, tratarea și distribuirea apei;
- transporturi terestre
- transporturi prin conducte;
- hoteluri și restaurante;
- producția, transportul și distribuția energiei electrice;
- industria de mijloace de tehnică de calcul și de birou.

Planul strategic de dezvoltare locală al comunei Jucu pentru perioada 2014-2020 a identificat următoarele obiective generale:

- dezvoltarea infrastructurii de bază;
- dezvoltarea economică a comunei Jucu;
- valorificarea patrimoniului natural și cultural;
- îmbunătățirea calității vieții a locuitorilor.

Pornind de la obiective generale au fost elaborate următoarele obiective specifice:

1. dezvoltarea infrastructurii de bază a comunei Jucu

- creșterea accesibilității către parcu Tetarom IV, prin construirea unui pasaj peste drumul național și calea ferată;
- construirea drumului Someș Expres, care va favoriza împreună cu drumul național, dezvoltarea culoarului Someșului, atât ca pol industrial cât și de locuire și servicii;
- Implementarea trenului de scurt parcurs pe ruta Nădășel-Bonțida și construirea garilor, care vor fi prevăzute cu piațete, parcări și spații comerciale și de servicii;
- sistematizarea etapizată a zonelor propuse spre urbanizare prin PUG
- lărgirea podului de peste Someș, din Jucu de Mijloc la o bandă de circulație pe sens;
- modernizarea drumului județean DJ 109D și amenajarea unor piste de biciclete, care să facă legătura între culoarul verde al Someșului și Stufărișul de la Sic

2. dezvoltarea economică a comunei Jucu

a. creșterea competitivității economice

- dezvoltarea Parcului industrial Tetarom IV
- dezvoltarea sectorului agricol
- dezvoltarea sectorului terțiar

b. dezvoltarea sustenabilă a agriculturii și zootehniei în comună:

- înființarea unor centre de colectare și depozitare a produselor agricole și animaliere;
- accesarea fondurilor nerambursabile în vederea înființării și dezvoltării exploatațiilor agricole;
- stimularea înființării și asigurarea funcționalității unor asociații agricole și de creștere a animalelor;
- organizarea și desfășurarea unor cursuri de calificare în domeniul agricol;
- înființarea unui abator care să deservească comuna Jucu și comunele învecinate;
- amenajarea unor sisteme de irigații;

c. diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului

- amenajarea lacului sărat din Jucu de Sus și eventual construirea unui centru SPA
- amenajarea culoarului verde al Someșului ca zonă de promenadă, pistă de biciclete și zone de relaxare
- reabilitarea castelului Teleky și a parcului adiacent, inclusiv maulul Someșului
- reabilitarea și refuncționalizarea Morii ca spații de cazare, alimentație publică, etc
- reabilitarea Concului de Vânătoare de la Jucu Herghelie
- amenajarea sărăturilor din Gădălin

3. valorificarea patrimoniului natural și cultural;

a. valorificarea patrimoniului natural

- decolmatarea și ecologizarea cursurilor de apă în vederea reducerii riscului de producere a inundațiilor
- amenajarea culoarului Someșului ca zonă de promenadă, ciclo-turistică și de relaxare
- împădurirea dealurilor erodate

b. valorificarea patrimoniului construit

- reabilitarea și refuncționalizarea clădirilor de patrimoniu: castelul Teleky, Conacul de vânătoare și vechea Moară
- reglementarea noilor construcții astfel încât aspectul lor exterior să nu deprecieze zona.

4. îmbunătățirea calității vieții a locuitorilor.

a. asigurarea serviciilor medicale de specialitate la nivel de comună

- înființarea unor puncte sanitare umane în comună;

- înființarea unui laborator de radiologie dentară;
 - înființarea unei farmacii veterinare;
 - achiziționarea unor dotări performante pentru cabinetele medicale;
 - înființarea unui serviciu de ambulanță;
- b. dezvoltarea dotărilor educaționale**
- înființarea unui centru de tip "Școală după școală";
 - construirea unei grădinițe cu creșă în locul fostei școli din Jucu Herghelie
 - construirea de dotări educaționale (creșe, grădinițe, școli) în zonele de dezvoltare
- c. dezvoltarea activităților recreative și a infrastructurii la nivelul comunei**
- construire și amenajare parc de distracții în Jucu Herghelie
 - construire sală de sport, bazin de înot și spații de cazare în Jucu de Mijloc, inclusiv reamenajare malul Someșului în zona respectivă
 - construirea unui teren de sport în localitatea Gădălin;
 - înființarea unui liceu cu program sportiv.

4. Planul de acțiuni

4.1. Matricea obiective / programe / proiecte

	Obiective/Programe/Proiecte	Prioritate
	Dezvoltarea infrastructurii de bază a comunei Jucu	
A	Dezvoltarea rețelei de comunicație și transport	
A1	Creșterea accesibilității către Parcu Tetarom IV, prin construirea unui pasaj peste drumul național și calea ferată și amenajarea unui sens giratoriu	Mare
A2	Implementarea trenului de scurt parcurs pe ruta Nădășel-Bonțida și construirea gărilor, care vor fi prevăzute cu piațete, parcuri și spații comerciale și de servicii;	Mare
A3	Construirea drumului Someș Expres, care va favoriza împreună cu drumul național, dezvoltarea culoarului Someșului, atât ca pol industrial cât și de locuire și servicii;	Medie
A4	Modernizarea drumului județean DJ 109D și amenajarea unor piste de biciclete, care să facă legătura între culoarul verde al Someșului și Stufărișul de la Sic	Medie
A5	Lărgirea podului de peste Someș, din Jucu de Mijloc la o bandă de circulație pe sens;	Mică
A6	Construirea unui pod peste Someș, care să asigure legătura Parcului Tetarom cu drumul Someș Expres	
B	Dezvoltarea echipării tehnico-edilitare	
B1	Extinderea rețelelor de alimentare cu apă și canalizare în Vișea și Gădălin (în curs de execuție)	Mare
B2	Extinderea rețelelor edilitare în zonele nou introduse în intravilan și propuse spre sistematizare – etapizat, conform pieselor desenate	Mare/Medie
	Dezvoltarea economică a comunei Jucu	
C	Dezvoltarea sectorului industrial/cercetare	
C1	Înființarea unui centru ce conferințe și congrese	Medie
C2	Pistă de testare autovehicule	Mare
D	Dezvoltarea sustenabilă a agriculturii și zootehniei în comună:	
D1	Înființarea unor centre de colectare și depozitare a produselor agricole și animaliere;	Mare
D2	Înființarea unui abator care să deservească comuna Jucu și comunele învecinate;	Medie
E	Dezvoltarea durabilă a turismului	
E1	amenajarea lacului sărat din Jucu de Sus și construirea unui centru SPA	Medie

E2	amenajarea culoarului verde al Someșului ca zonă de promenadă, pistă de biciclete și zone de relaxare	Medie
E3	reabilitarea castelului Teleky și a parcului adiacent, inclusiv maoul Someșului	Mare
E4	reabilitarea și refuncționalizarea Morii ca spații de cazare, alimentație publică, etc	Mare
E5	reabilitarea Concului de Vânătoare de la Jucu Herghelie	Mare
E6	amenajarea sărăturilor din Gădălin	Medie
	Valorificarea patrimoniului natural și cultural;	
F	Valorificarea patrimoniului natural	
F1	decolmatarea și ecologizarea cursurilor de apă în vederea reducerii riscului de producere a inundațiilor	Mare
E2	amenajarea culoarului Someșului ca zonă de promenadă, ciclo-turistică și de relaxare	Medie
F2	împădurirea dealurilor erodate	Medie
	Valorificarea patrimoniului construit	
E3,E4, E5	reabilitarea și refuncționalizarea clădirilor de patrimoniu: castelul Teleky, Conacul de vânătoare și vechea Moară	Mare
H	Asigurarea serviciilor medicale de specialitate la nivel de comună	
H1	înființarea unor puncte sanitare umane în comună;	Medie
H2	înființarea unor cabinete dentare;	Medie
H3	înființarea unei farmacii veterinare;	Medie
I	Dezvoltarea dotărilor educaționale	
I1	înființarea unui centru de tip "Școală după școală";	Medie
I2	construirea unei grădinițe cu creșă în locul fostei școli din Jucu Herghelie	Mare
I3	construirea de dotări educaționale (creșe, grădinițe, școli) în zonele de dezvoltare	Medie
J	Dezvoltarea activităților recreaționale și a infrastructurii la nivelul comunei	
J1	construire și amenajare parc de distracții în Jucu de Mijloc	Medie
J2	construire sală de sport, bazin de înot și spații de cazare în Jucu de Mijloc, inclusiv reamenajare maoul Someșului în zona respectivă	Medie
J3	construirea unui teren de sport în localitatea Gădălin;	Medie

4.2. Oportunități de finanțare

Autoritățile centrale au un rol important în stabilirea strategiilor naționale de dezvoltare, precum și identificarea domeniilor de excelență caracteristice fiecărei regiuni, în susținerea domeniilor cu potențial ridicat dar și a domeniilor deficitare ce trebuie sprijinite.

Autoritățile locale au un rol important în realizarea strategiilor de dezvoltare economică, în identificarea surselor de finanțare ce pot fi atrase, în atragerea investitorilor în zonă, în alocarea de fonduri de la bugetele locale pentru domeniile deficitare.

Începând cu anul 2007, anul aderării la Uniunea Europeană, România beneficiază de noi oportunități pentru atragerea de surse de finanțare necesare dezvoltării proiectelor de importanță locală, regională și națională.

La nivel central și local există proiecte investitoriale, pentru îmbunătățirea condițiilor economice, sociale, culturale. Ordonatorii de credite sunt în căutarea surselor de finanțare necesare dezvoltării locale, necesare creșterii competitivității.

Aceste surse de finanțare pot proveni din:

- Fonduri europene
- Finanțare prin programe guvernamentale
- Bugetul statului
- Bugetul județean
- Bugete locale
- Parteneriate publice-private
- Emisiuni de obligațiuni județene și municipale
- Credite bancare
- Sponsorizări
- Finanțare creativă

5. Coordonare, monitorizare, implementare, evaluare rezultate

Coordonare

Coordonarea implementării Strategiei de dezvoltare spațială va fi asumată și asigurată de Consiliul Local și Primăria Comunei Jucu. Structura care va asigura coordonarea Strategiei va fi fie de sine statătoare, creată special cu acest scop, și care să cuprindă funcționari publici cu specializări tehnice, financiare și de administrație, a căror viziune și experiență să permită acoperirea tuturor aspectelor integrate și extinse pe care le presupune implementarea unei strategii multisectoriale și pe termen lung. Structura va fi condusă de Primar/ Vice Primar.

Responsabilitățile structurii de coordonare a Strategiei de dezvoltare spațială - propuneri:

- Asigurarea coordonării și urmăririi stadiului implementării Strategiei;
- Asigurarea unui management eficient și corect în implementarea strategiei, inclusiv a gestionării financiare corecte a fondurilor alocate implementării acțiunilor asumate de Primărie sau de Primărie în varii parteneriate;
- Monitorizarea modului de implementare, respectiv realizarea indicatorilor de progres, impact și rezultat a obiectivelor, direcțiilor și acțiunilor de dezvoltare;
- Asigurarea resurselor tehnice și administrative necesare bunei implementări a Strategiei;
- Organizarea monitorizării, evaluării și revizuirii periodice a implementării;
- Elaborarea rapoartelor de implementare și de revizuire periodică, după graficul de raportare agreat de Primărie;
- Urmărirea implementării și impactului Planului de comunicare și promovare a Strategiei

Implementare

Implementarea Strategiei de dezvoltare spațială a Comunei Jucu este un proces complex, care implică și afectează întreaga comunitate. Data fiind amploarea și diversitatea acțiunilor intra- și inter-sectoriale ale

Strategiei, se propune o serie de instrumente de implementare care sa faciliteze atingerea viziunii si obiectivelor de dezvoltare ale Strategiei.

- Planul de actiuni este o prezentare structurata a tuturor actiunilor si proiectelor propuse de Strategie, cu date si informatii privind modul de abordare – in corelare cu alte actiuni sau prin parteneriate strategice, resursele financiare necesare si surse posibile pentru asigurarea lor, legislatia care guverneaza proiectul, indicatorii de rezultat care permit evaluarea implementarii actiunii
- Planificarea in timp a planului de actiuni, pe termen scurt si pe intreaga perioada de planificare, indica etapele de parcurs pentru implementarea proiectelor, respectand prioritatile identificate prin exercitiile de consultare a comunitatii.
- Parteneriatul local continua si extinde eforturile de implicare si consultare a diverselor grupuri de interese locale din perioada de elaborare a Strategiei, fiind expresia raspunderii asumate de acele entitati sau grupuri de entitati in ceea ce priveste contributia directa si planificata la transpunerea Strategiei.
- Asumarea responsabilitatilor de implementare, de catre Consiliul local si Primaria, precum si de catre Parteneriatul local.
- Planului de comunicare si promovare a Strategiei catre comunitatea locala si alte entitati interesate este un instrument care va mari vizibilitatea asupra Strategiei, va informa si educa populatia, grupurile de interese si de initiativa, astfel incat sa se asigure implicarea prin propriile proiecte si sustinerea Strategiei.

Monitorizare si evaluare

Activitatile de monitorizare si evaluare a impactului si rezultatelor au ca scop asigurarea eficientei si calitatii in implementare, urmarirea sensului de implementare a strategiei si a componentelor sale, respectiv realizarea obiectivelor propuse.

Monitorizarea implementarii

Monitorizarea implementarii strategiei, ca intreg, si a actiunilor concrete urmareste realizarea obiectivelor in contextul actiunilor/activitatilor propuse, a resurselor umane, materiale si financiare alocate, respectarea planificarilor in timp, buna functionare a parteneriatelor generale sau individuale pe proiecte, performantele echipelor de implementare, etc. In cazul aparitiei de devieri de la planificat, a situatiilor de criza sau de forta majora, modificari ale elementelor de preconditionie, aparitia de reactii negative sau neasteptate din partea participantilor la strategie sau proiect, etc. activitatea de monitorizare va genera actiuni de ajustare – restructurare – alocari suplimentare, prin care sa se asigure cele mai eficiente si rationale solutii de remediere si readucere a Strategiei sau proiectelor pe sensul de implementare prevazut si, astfel, sa se asigure realizarea impactului asteptat.

Evaluarea rezultatelor si impactului

Sistemul de evaluare permite sa se aprecieze in ce masura Strategia si proiectele componente si-au atins obiectivele propuse, iar rezultatele tangibile si intangibile sunt cele prevazute, in termeni de eficienta, calitate si cantitate.

Evaluarea se realizeaza la trei momente cheie:

- Evaluarea anterioara inceperii actiunii: se evalueaza impactul potential al actiunii si corectitudinea presupunerilor, constituind un element important de decizie asupra oportunitatii proiectului/actiunii.
- Evaluarea intermediara a actiunii: se efectueaza la jumatatea perioadei de implementare, analizand cursul corect al actiunii si rezultatele intermediare.
- Evaluarea finala se realizeaza dupa finalizarea proiectului, imediat sau/si dupa anumite perioade, pentru a analiza daca au fost atinse rezultatele prevazute de proiect. Aceasta evaluare poate servi ca justificare pentru noi proiecte care sa consolideze sau sa corecteze rezultatele realizate.

Pentru realizarea monitorizarii si evaluarii, atat la nivel de strategie cat si la nivel de actiune individuala, se vor utiliza doua tipuri de indicatori: indicatori de progres, la nivel de strategie si indicatori de impact si de rezultat, la nivel de actiuni concrete.

In ceea ce priveste indicatorii de impact si de rezultat, acestia se stabilesc pentru fiecare actiune si proiect concret in parte, recomandari in acest sens fiind facute in planul de actiuni.

Revizuire

Strategia de dezvoltare spatiala a Comunei Jucu va fi revizuita periodic, pentru a se evalua succesul eforturilor de implementare si a lua toate masurile ca planul sa ramana valabil pe masura de comunitatea evolueaza. Se vor opera ajustarile, rafinarile si actualizarile necesare, astfel incat cetatenii sa fie convinsi cum comunitatea lor se dezvolta in sensul progresului social, economic si environmental.

Revizuirea Strategiei se va realiza la intervale relativ scurte, datorita perspectivelor de schimbari rapide si consistente la nivelul intregii societati romanesti. Prima revizuire se recomanda la finele perioadei de "termen scurt" – 2022. Revizuirea va cuprinde toate etapele de elaborare, in mod special etapele de consultare a comunitatii si de evaluare de mediu.

Exercitiul de revizuire va tine cont de urmatoarele elemente:

- Rezultatele monitorizarii implementarii si evaluarii impactului strategiei pana la momentul revizuirii;
- Evolutia bugetului local;
- Legislatie noua;
- Modificari in strategiile nationale, regionale sau judetene
- Gradul de realizare a obiectivelor/ măsurilor cu implementare spațială/ necesitatea de reconsiderare a unora dintre acestea ca urmare a transformării contextului socio- economic local/ regional

Indiferent de ritmul de revizuire, este necesara o raportare anuala a rezultatelor de implementare, care sa includa o detaliere a proiectelor care urmeaza sa fie continuate sau atacate in urmatorul ciclu de 12 luni si efectele acestora asupra exercitiului bugetar.

Întocmit,

Șef Proiect: arh. Horațiu Răcașan

Redactat: arh. Crina Peica

Type text here